Ч. 10 ЛИСТОПАД 1981 NOVEMBER No. 10 1981

НАШЕ ЖИТТЯ
OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

www.unwla.org

НАШЕ ЖИТТЯ
OUR LIFE

Р. XXXVIII Ч. 10 ЛИСТОПАД 1981 NOVEMBER No. 10 Vol. XXXVIII

ЗМІСТ

У.П. Критика, чи образа 1
Н.Н. Перший Листопад 2
XIX Конвенція СУА **Л. Качмар.** СУА у 80-их роках 4
Український Музей. **А. Крум** 5
Наші земляки на островах невільницького архіпелагу.
Н. Строката. Поле бою Ю Бадзья 6
Вітаємо з днем народження 8
С. Гурко. Жінка в літературних творах В. Винниченка 9
Наша обкладинка 10
Л. Цегельська. М. Бах — бакалявр музики 11
Що читати? **Л.Б.** О. Копач. Нові обрії стародавньої України 12
Н. Войновська. Дві сестри 12
А. Матушевська. Спостереження 12
Л. Калинович. Тільки між нами і телефоном 13
О-КА. Молоток, колесо і .... рівноправність 13
Г. Совачева. Крізь пориви життя 14
Вісті з Централі 15
Вісті СФУЖО 17
Our Life 19
Наше харчування **Л. Гриців.** Скорі обіди для двох осіб 24
Наталка. Серед квітів і зелені 24
Вишивані подушечки 25
Дописи з діяльности Відділів 26
Хроніка Округ. Нова Англія. Півн. Нью Йорк 28
Замість квітів. 32, 33, 36
Посмертна згадка 33
Нашим малятам 34
..... 34

ГОЛОВНА УПРАВА СУА РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ "НАШОГО ЖИТТЯ"
108 Second Ave. Редактор Уляна Любович
New York, N. Y. 10003 Tel (212) 674-5508
Tel. (212) 533-4646

Директор Канцелярії Марта Данилюк

Український Музей — 203 Second Ave., New York, N. Y. 10003 tel (212) 228-0110

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня.
Редактор — Уляна Любович
Редакційна колегія: Світляна Андрушків, Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець,
"Розвага — забава" ред. Віра Андрушків.
Мовна редакція — Наталя Лівицька-Холодна.

На обкладинці: Віра Дражко. Дівчина з півниками. Олія
Cover illustration. Vera Drazhko — Girl with Roosters.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices".

© Copyright 1981, Ukrainian National Women's League of America, Inc.
International Copyright Secured — All Rights Reserved
Made in U. S. A.

ГОЛОВНА УПРАВА
СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЕКЗЕКУТИВА
Іванна Рожанковська — голова
Теодозія Савицька — 1-ша заступниця голови
Марія Томоруґ — 2-га заступниця голови
Лідія Гладка — 3-тя заступниця голови
Наталія Даниленко — 4-та заступниця голови
— протоколярна секретарка
Марія Савчак — кореспонденційна секретарка
Розалія Полчі — англомовна секретарка
Ольга Літепло — касирка
Іванна Ратич — фінансова секретарка
Ольга Гнатейко — вільний член
Оксана М. Куйбіда — вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ
Марія Крамарчук — організаційна
Оксана Ленець — культурно-освітня
Любов Волинець — музейна-мистецька
Ольга Гайдук — виховна
Анна Кравчук — суспільної опіки
Ірена Качанівська — касирка суспільної опіки стипендій
Ірена Чайківська — пресова
Ірена Куровицька — зв'язків у Нью-Йорку
Марта Федорів — зв'язків у Вашінґтоні
Люїза Сакс — статутова

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ
Ольга Муссаковська — голова
Ірена Кіндрачук, Леся Ґой — членки
Евгенія Новаківська
Ростислава Яхницька — заступниці

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ
Ліда Колодчин — Дітройт
Наталія Даниленко — Філядельфія
Оксана Щурова — Нью Йорк
Іванна Мартинець — Північний Нью Йорк
Ліда Гладка — Нью Джерзі
Марія Почтар — Округа Огайо
Марія Семків — Чікаґо
Марія Гижа — Нова Англія
Тетяна Дурбак — Південний Нью Йорк

ПРЕДСТАВНИЦТВА "НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ:
Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
Notting Hill Gate, London W.2

АВСТРАЛІЯ: "Library & Book Supply"
16a Prospect St
Gleroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ: Daria Melnykovych
c/o N. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2,
France

НІМЕЧЧИНА: Ukrainischer Frauenverband
Haus der Begegnung
8 München 5, Rumfordstr. 21

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.

КРИТИКА, ЧИ ОБРАЗА?!

Хто ж не любить, коли його хвалити?! Вправді буває так, що переборщення, або похвала, висловлена надто вишуканими словами, звучить нещиро, а інколи навіть бентежить того, для кого вона призначена. Одне слово, треба вміти хвалити, але теж вміти приймати похвали, вони ж бо зобов'язують. Вислухати похвали, акцептувати її це рівнозначне з рішенням поводитись добре й надальше.

Що ж тоді говорити про критику! Її важко спокійно прийняти, навіть тоді, коли вона висловлена лагідно, і її ціль не докучити чи принизити, а, навпаки, направити. Буває ж бо так, що приязні особи роблять свої зауваження з любови, їх ціль направити, чи поправити, вони хотять, щоб ми стали ліпшими, перестерігають перед дальшими помилками. Ті, що критикують, вказують на хиби чи помилки осіб чи груп тому, що вони їх люблять, що вони їм близькі і дорогі. Це відноситься не тільки до осіб, але й до спільноти, груп, народів.

В часописі "Новий Американець", що його видають прибулі з Радянського Союзу жиди, на початку цього року була стаття, в якій редактор С. Давлатов назвав між співтворцями большевицького терору теж призвіща жидів. Це викликало гостру реакцію, мовляв він образив свій нарід. У відповіді на статті і листи автор в ч. 49 з 14-20 січня цього ж часопису розповів про те, як він був мобілізований до армії і призначений охоронцем у таборі, де перебували найгірші кримінальні злочинці. Коли він зустрічав там особливо підлих чи то в'язнів, чи сторожів, а були між ними жиди, то він їх далеко більше ненавидів ніж тих, хто не був однієї з ним крови. Він любив свій нарід і до жидів мав далеко більші вимоги, ніж до чужих.

Не так давно розказувала одна українка, яка перебувала у тюрмах і лагерях Радянського Союзу, що була свідком такого: один з охоронців, який мав чисто українське прізвище, сперечався і ставив якісь вимоги до однієї з ув'язнених українок. Вкінці він навіть сказав що він, як і вона українці. Відповідь була:

— Я все можу вам простити, але того, що ви українець вам простити не можу.

Мати любить дитину, яка б вона не була, але хоче, щоб вона була найкраща і найліпша. Для цього вона її виховує, хвалить, але й упоминає, вказує як годиться поводитися, а як ні. Якби ця мама тільки хвалила дитину, чи тим самим дитина була б найліпшою?

Редакція між іншими листами дістала теж один такий, в якому висловлене обурення, що в тій чи іншій статті чи фейлетоні автори критикували поведінку поодиноких осіб чи груп і то не в приватних домах, а серед публічних з'їздів чи імпрез. Автори переважно не видумували ситуацій, а описували фактичні події. Дописувачі обурювалися на те, що автори "ображували український нарід".

Обкладинка книжки "За волю України". Святослава Яцушка Видання Головної Управи Братства УСС. Нью Йорк 1967 р.

Ми любимо свій нарід і хочемо, щоб він був найкращий споміж усіх. Ми, які живемо поза рідною землю, репрезентуємо тут наш нарід, а це особливо зобов'язує нас. Нам не вільно поводитися некультурно, бо ми репрезентуємо наш, дорогий нам, нарід. І тому ми мусимо приймати критику і витягати з ней висновки. Очевидно оцінка фактів може, а навіть повинна, викликати дискусії, взаємні переконування. Ці відповіді, дискусії мусять оперувати фактами, аргументами. На жаль буває так, що замість аргументів і фактів "дискутанти", інколи навіть з науковими титулами, замість арґументів вживають образливих прикметників, якими обкидують "противників". Замість написати, що треба було поводитись так чи інакше, вони сягають до слівника непристойних, некультурних висловів.

Коли ціль критики чи дискусії направити, вказати на помилки, чи переконати, то ціль лайки: виладувати свою злість і образити.

Треба вміти хвалити, треба теж навчитися критикувати, вживати арґументів, а не лайки. Треба теж навчитися користати з позитивної критики, щоб стати кращими, найліпшими репрезентантами нашого народу на цій вільній, далекій від рідного краю, землі.

У. Л.

СПОГАДИ Й ВРАЖІННЯ

В АВСТРО-УГОРСЬКОМУ БАНКУ

Марійка працювала в Австро-угорському банку. Вона одинока та ще возьний при дверях були українцями.

Рано виходить із хати як звичайно. Осінній холод пригадує, що зима вже близько, так що Марійка затулюється краще в теплий комір плаща. На вулиці ранній рух: спішать урядовці до бюр, діти до школи. Марійка сходить на Ринок скорим кроком і як звичайно глипає на ратушеву вежу, чи не пізно до бюра? Але що це?

Вона не вірить своїм очам! На ратуші синьо-жовтий прапор!

Щойно тепер завважує Марійка, що й інші прохожі зупиняються цікаво і за кілька хвилин ідуть дальше без слова. Вдоволені, чи невдоволені, тепер не час це проявляти. Але Марійці байдуже: серце її б'ється несамовито. Перед магістратом стоїть вантажне авто, з якого щось зладовують; голосно лунає українське слово команди. Марійка забула що вказівка годинника от-от добігає восьмої години, стоїть і дивиться. Як вкопана. Цеж наші, наші повторяє собі в думці, а думки розбігаються безладно...

Враз вибив годинник восьму й це пригадало Марійці грізного директора, пострах усіх урядовців. Боже, вона спізниться! А може сьогодні урядування не буде? Марійка спішить і впадає задихана до вестибюлю, там стоїть возьний. Що чувати?

"Пані спізнилися, а тут наші вже від рана!"

Отже справа дійсна. Марійка входить до кімнати. Під вікнами довгий стіл, покритий, як звичайно "бунтами" грошей. Урядовці похилені над бюрками, спокійно. Але є зміна. При великому столі сидить кілька вояків із крісами, зверненими проти входу. Всі такі молоді, як діти. Є з ними старшина (теперішній адвокат із Самбора, др. Роґуцький) теж молодий ще і неначе збентежений трохи. Стоїть при ляді й балакає з одним із урядовців. За хвилю відпускає вояків і лишається сам один.

Марійка сідає на своє місце. Ніхто нічого не говорить. За хвилю виходить із директорської кімнати директор разом із українським старшиною. Марійка пізнає Мирона Гаврисевича, теж банкового урядовця. Стають на порозі й звертаються до залі. Директор говорить коротку промову. Його голос дрижить. Він поляк, ще й до того льояльний австрієць. "Для добра суспільного будемо працювати, як до тепер, аж доки не прийдуть нам інші інструкції від начальної влади у Відні", кінчає він свої пояснення, звернені до урядовців.

Цей день перебрання влади був першим і останнім українським днем у Австро-угорському банку. На другий день стала вулиця Міцкевича боєвою лінією і урядування припинено.

Директора банку забила на другий день заблукана куля. Польська чи українська, не знати.

В РОДИНІ.

Родина вищого урядовця. Пересякла австрійською традицією та пройнята твердою вірою в непохитність австрійського уряду. Навіть воєнні переходи не змогли нарушити цієї пошани. Також мала Ірина підсвідомо перенята пошаною до всього, що австрійське, може це тому, що уосібленням того "австрійського" є для неї батько. А він на думку Ірини — це досконала істота. Подивляє його спокій, систематику, опанування. Ці всі прикмети відбиваються на його лиці, як із каміння різбленім, спокійнім!

Дні йдуть рівні, подібні до себе, такі систематично поділені.

Аж ось одного ранку — якраз тоді впав преший сніг — звичайний щоденний домашній порядок занепокоїв нагло гострий дзвінок. Що ж за незвичайна рання гостина! Мов бомба впадає в хату Нусько.

Задиханий ввесь дрижить від якогось зворушення. Що сталося — питають перелякано! — Не знаєте?! На ратуші синьо-жовтий прапор! — Хто повісив, що ж на це влада? — Що! Нема її вже, покинула свої становища. Наші війська перебрали урядування! — Ірина віддиху не може зловити від вражіння. А перша думка, що на це батько? Він, що любить лад і порядок, а не любить нічого, що виходить поза усталені життєві правила! Ірина глядить у батькове лице. Спокійні, правильні, мов різьблені риси роз'яснила, дивна якась, поважна усмішка. Ціле лице оживилося, засяло якоюсь незвичайною радістю! Державно-австрійська шкорупка, що покривала роками його душу, заломилася неначе. Замість тихого австрійського урядовця, людина, повна віри у сили свого народу. А шкорупку переломив того листопадового ранку несподіваний чин наших юнаків — прапор на ратушевій вежі.

Минули літа! Листопад остався тільки спомином. Батька не стало між живими. Але живе ще й досі для Ірини ця дивна переміна, радісний усміх на батьковому обличчі.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

В ДОРОЗІ МІЖ ПЕРЕМИШЛЕМ А ЛЬВОВОМ.

Перемишль, за австрійських часів місто з наскрізь військовим характером, в переддень 1-го листопада 1918 року змінило свій вигляд. Зникли з вулиць військові команди, затихли звуки військових оркестр.

Коли місто довідалося про упадок австрійської влади, заряд міста та охорону безпеки перейняла місцева міліція, зложена з громадян всіх трьох народностей: української, жидівської і польської. Оця "добродушна" влада невтральної міліції, відразу змінила характер давнього Перемишля та надала йому вигляд спокійного безпретенсійного, дрібноміщанського міста.

На залізничому двірці в Перемишлі збиралися люди, що з нагоди задушків знайшлися припадково в дорозі, і старалися дістатись з міста до інших місцевостей; також здемобілізовані вояки, стаціоновані по перемиських і довколишніх касарнях рушили на двірець щоби добитися до якогось потягу та дістатися до своїх.

Між пасажирами знайшлася й Стефа. Їй треба було конче дістатися до Львова, бо там чекало її бюро, що вона його покинула на два дні. Міліційний заряд двірця обіцяв зложити потяг; по довгих пертрактаціях із кондукторами, палячами і т. д. зложено потяг із різних вагонів, що були на двірці. По двохгодинному постою в приготованих вагонах нарешті рушив потяг в незнане.

Як невтральний потяг, із невтрального міста, вивішено на паровозі білий прапор, а для безпеки потягу перед евентуальним нападом бандитів у дорозі (в лісах), поставлено на паровозі машиновий кріс з обслугою.

Вже при найближчій нагоді показалося, що цей машиновий кріс приніс більше шкоди, як помочі.

Виїзджаючи з Перемишля нікому не було відомо, що діється в інших містах і місцевостях, як упорядкувалася влада, в чиїх руках поодинокі місцевості.

Оце питання — "в чиїх руках" — вже виринало в умах подорожніх, що покидали невтральний Перемишль. І вже в Медиці дістали відповідь на це питання. Двірець був обсаджений українськими стійками. Коли над'їздив поїзд до двірця з скорострілом на паровозі, — заметушилися стійки, і нараз ми почули пальбу і стрілянину.

Багато пасажирів, воєнним звичаєм, їхало на дахах вагонів і між ними знайшлися ранені, бо стійки обстрілюючи машиновий кріс мимоволі стрільнами досягали дальших пасажирів.

Між "невтральними" пасажирами потягу заломалась оця "невтральність". Мішаний під національним оглядом елемент — відразу переступив у своїх міркуваннях границю невтральности. По першім жаху фізичної небезпеки прийшли рефлексії. Хто стріляв, — які відзнаки на шапках? Синьожовті!

Серце в Стефи забилося живіше!

Всі мимоволі думками випереджували біг потягу. Що далі, — що в Судовій Вишні?

Серце росло, радісний дух вступав у неї, що поблажливо слухала безрадних нарікань "тамтих", на непошанування невтральности потягу.

Провідники потягу, бачучи недоцільність машинового крісу на паровозі, доручили не вживати його, а в Судовій Вишні на двірці, наша військова команда роззброїла остаточно "невтральний потяг", відібрала кріс, переслухала провідників, стягнула з дахів ранених хлопців і поїзд рушив дальше.

Радісне почування — "в себе дома" — розпирало груди, і Стефа у піднесеному настрої переїздила дальші етапи. Всюди свої на двірцях. Стихія непереможної волі за свою владу очаровувала. Наочно видно було, як через ніч кожне місто незалежно одно від одного підпорядковувалося українській владі, — самочинно, — не знаючи ще в першому дні, що діється в найближчому сусідстві.

Прийшов Городок. Вже вечір; потяг довго задержався на двірці. Змінилися частинно пасажири. — З товарового вагону Стефа перебралася до особового; там побачила між пасажирами декількох наших чільніших громадян, що з Відня поспішали в свої сторони.

Ніхто не знав, що діється у Львові. Але між публікою кружляла вістка, що кондуктор потягу не поїде дальше як до Зимної Води, та ніхто не зрікався дальшої поїздки. Та в Зимній Воді пасажири наочно переконалися, що поїзд дальше не піде. Довкола двірця в Зимній Воді і в лісі під двірцем бівакували сотні людей при розложених вогнищах; тут почули перші вістки про бої у Львові за двірець. Знов хлинула на людей атмосфера непевности, — зглядно невтральности. Темна ніч, при таємничих світлах ватр, відбирала охоту навіть відважним іти пішки до Львова. Одні розбрелися по селі, деякі повернули до потягу, щоби вернутися ним до Городка. Непевність таємничої ночі зникала в затишному вагоні, де зібрався гурт знайомих. Гуртом висіли в Городку, щоб зголоситися в команді міста.

Тихий настрій таємної ночі, глибока повага хвилі, пригадували Стефі Великодню Ніч, — ще хотілося почути звуки гомінких Великодніх дзвонів.

Військовим комендантом міста був Степанів, брат Олени, а повітовим комісаром адвокат Озаркевич.

Нежданих гостей примістили господарі міста, — а завтра — зголоситися до праці — Городок її теж має доволі.

Н. Н.

"Нова Хата", ч. 21, Листопад 1936.

МАТЕРІЯЛИ XIX КОНВЕНЦІЇ СУА

Під час XIX Конвенції СУА, присутні мали можливість вислухати ряд цікавих доповідей чи то на окремих комісіях чи на панелях. Деякі помістимо у чергових числах "Нашого Життя". У біжучому числі читачі можуть познайомитися з доповіддю, яка входила у програму панелю.

ЛЕСЯ КАЧМАР

СОЮЗ УКРАЇНОК У 80-ИХ РОКАХ

Майбутність СУА — це для мене тяжка тема, тим більше, що я відносно нова членка. Записалася лиш півтора року тому. Ідеться тут про те, щоби знайти у висліді нашої дискусії добру розв'язку, а саме: що і як треба зробити, щоб СУА розвивався, ріс і мав запевнення на майбутнє. Це питання про майбутність не тільки перед СУА, але і перед кожною українською організацією. Таку саму проблему мають і інші етнічні групи.

Говоримо про майбутність — отже йдеться про молоді сили в СУА. Їх конечно треба притягнути в наші ряди, щоб СУА ріс і розвивався. Молоде жіноцтво внесе в нашу організацію нові свіжі сили, може й нові методи праці. Молодеча енергія напевно зможе забезпечити ріст організації, а тим самим і кращі вигляди на майбутнє.

Як зацікавити і притягнути тих жінок? Найважливішим способом є особистий контакт. Точніше, треба зацікавитися кожною українкою, яка живе в даній місцевості, розповісти їй про програму праці СУА і познайомити її зі статутом.

Прикладом може послужити Відділ СУА у моїй місцевості. Членки старшого Відділу в околиці звернулися до нас, щоб ми зорганізувалися в молодечий Відділ. Хоч наші мами в більшості належать до СУА, ніхто з нас аж так багато не знав про цю організацію і ми без ентузіязму пішли на перші сходини. Але пішли і записалися і взялися до роботи. Щойно тоді пізнали, яку кольосальну працю виконує СУА. Але чому більше жінок молодих не доцінюють цю працю і не докладають своїх зусиль, щоб продовжувати її?

Я думаю, що частина нащої проблеми є те, що саме членство не доцінює тієї важливої праці. Кожний відділ береться до такої роботи, яка найбільше їм відповідає, а мало дивиться на цілість праці і осяги СУА, під координацією Головної Управи. Частина завдання присутніх тут повинна поінформуватися про цілу організацію, а дальше інформувати членок своїх Відділів і старатися все мати цей ширший погляд. Може, як будемо менше скромні, а більше поінформовані і горді нашими осягами зможемо заохотити молодих жінок.

Дуже важливе, щоб постійно мати контакт із наміченими кандидатками на членок СУА — молодих українок, як пластунок, сумівок і ін., запрошувати їх на панелі, доповіді, ширші сходини нашої організації, чи на товариські вечірки — зустрічі. Не забуваймо, що молоді дівчата це майбутні членки СУА. Тому їх потрібно зацікавити нашими брошурами, виданнями, доповідями, завданнями та ідеями. Пропаганда в нашій країні відіграє велику ролю. Треба більше реклямувати організацію в двох мовах в українських журналах і часописах. Молоді кандидатки на членок СУА мусять ґрунтовно пізнати, що ми корисна суспільна українська організація в українсько-американському житті.

Ділова президія XIX Конвенції СУА 23-го до 25-го травня 1981 р. Філядельфія. Зліва: Рома Дигдало — секретарка, Люіза Сакс — парляментаристка, Ірина Руснак — голова, Лідія Колодчин — заступниця голови, Ярослава Борачок — секретарка.

The Presidium of the XIX Convention of UNWLA, Inc. May 23-25, 1981. Philadelphia.

Дуже важливим є усвідомити їх, що СУА, це понадпартійна українська організація. Тому українське жіноцтво повинно зосередити свої сили в одній жіночій організації. Митрополит Андрій Шептицький у слові до молоді в травні 1932 р. говорив, що не можна легковажити досвіду старших. *"Нарід, що за кожним поколінням зривав би з переданим, нарід, якого кожне покоління наново починало б від себе національну працю, мусів би залишитися слабою дитиною поміж іншими народами".* Щоб дійти до зрілого віку, народові треба довгої, важкої праці багатьох поколінь.

Крім виконання обов'язку є ще інакші ділянки для молодих жінок: товариська розвага, набуття додаткового знання, нагода проявити особливий талант, або задоволити специфічні зацікавлення.

Голова СУА Іванна Рожанковська писала у "Нашому Житті" за березень 1976 рік, що *"перед українським молодим поколінням лиш дві дороги — або включитися в громаду і продовжувати її життя, або залишити її напризволяще і засудити на повільний занепад".* Ці думки відносяться і до СУА.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ВІДКРИТИЙ П'ЯТЬ ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ
/КРІМ ПОНЕДІЛКА І ВІВТІРКА/
ВІД ГОД 1 — 5 ПО ПОЛ.

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ:

По 1000.00 дол. — 33-ій Відділ СУА, Парма, Огайо, Стефанія Абрагамовська-Кібюк, Квінс, Н. Й. з нагоди 5-ліття У. М.
300.00 дол. — 91-ий Відділ СУА, Бетлєгем, Пенн.
200.00 дол. — Марта Шиприкевич, Філядельфія, Пенн.
100.00 дол. — Ірина і Микола Шпитко Нью Йорк, Н. Й.
По 50.00 дол. — Люба і Мирослав Прокопи, інж. Марія і д-р Богдан Макарушки, Бруклін, Н. Й. з нагоди 5-ти ліття У. М.
По 25.00 дол. — Іван Лесько, Трентон, Н. Дж., Софія Соколовська.
20.00 дол. — Марія Сокіл-Рудницька, Томс Рівер, Н. Дж.
14.60 дол. — д-р Денис Стахів.
10.00 дол. — подружжя Бакуменків, Нью Йорк, Н. Й. і Ольга Коник.
5.00 дол. — Ірина Твердохліб, Рочестер, Н. Й.

Складаю щиру подяку
Дарія Байко — адмін. директор.

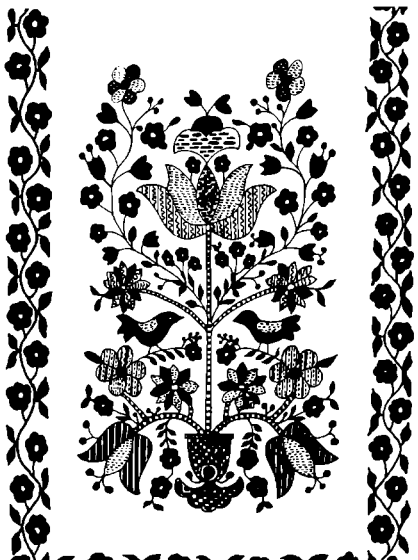

Маємо в продажі паперові серветки видруковані для Українського Музею. Головний мотив взору "дерево життя" з рушника Східньої України з 19-го століття. Комплект з 4-ох серветок великого розміру коштує 1,25 дол.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

В музею тім живуть століття,
В музею тім живуть віки,
Народу надбання безцінні:
Його безцінні жемчуги.

Тут чути материнську мову,
Весільний спів, кровавий бій,
Великодня дзвін невгомонний
Коляд різдвяних переспів.

Праця важка і час дозвілля,
Степів і гір рідка краса,
Багатством барв переплелись
На взорах вишитого полотна.

Все чим жила душа народу
І чим було його буття,
Змальоване в безсмертних творах
Рукою справжнього мистця.

А. Крум

ДАРУНКИ ДЛЯ КРАМНИЧКИ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ:

Стефанія Абрагамовська-Кібюк, Квінс, Н. Й. — 9 вишитих серветок, 1 лялька з дерева, 4 метелики — ручна робота і 25.00 дол.
24-ий Відділ СУА, Елізабет, Н. Дж. — 3 подушечки і 3 вишиті серветки.
1-ий Відділ СУА, Нью Йорк, Н. Й. — Анна Натина — 5 закладок, Марія Мотиль — 8 подушечок на голки.
Володимир Яворський, Мейплевуд, Н. Дж. — 1 мужеська вишита сорочка.
70-ий Відділ СУА, Кліфтон, Н. Дж. — Мирослава Лугова — 1 тканий рушник,
Світлана Марченко, — 2 вишиті адресарі.
Ірина Твердохліб, Рочестер, Н. Й. — 1 скатерть-вибійка.
82-ий Відділ СУА, Бронкс, Н. Й. — 1 велика вишита серветка **Ольга Трачук** — 12 вишитих подушечок з нагоди 5-ліття У.М., **Володимира Падох** — 1 вишита краватка, **Юлія Дажко** — 39 капчурів як різдвяні прикраси.
47-ий Відділ СУА, Рочестер, Н. Й. — **Богданна Левицька,** студ. — 1 вишиту закладку, **Іванна Костів** — 4 писанки, **Тетяна Мотика** — 3 подушечки, **Іванна Мартинець** — 1 закладка, 2 подушечки.
Анна Кізима, Нью Йорк, Н. Й. 2 подушечки, 1 закладка.
Складаю сердечну подяку **Ляриси Лавріненко** за її добровільний труд і працю, яку вона вложила в оформлення жетона для Українського Музею.
Щира подяка всім за дарунки.

Ірина Волосянська —
завідуюча крамничкою У. М.

НАШІ ЗЕМЛЯКИ НА ОСТРОВАХ НЕВІЛЬНИЦЬКОГО АРХІПЕЛАГУ

ДО ЧИТАЧІВ

Останнім часом на еміґрації пожвавилась робота для впорядкування інформації про переслідуваних в Україні. Цю інформацію найбільш активно збирають, оприлюднюють та аналізують українські інформаційні служби, Закордонне Представництво Української Гельсінкської Групи, Комісія Прав Людини СКВУ.

Редакція нашого журналу подавала повідомлення про окремих в'язнів, про дні народження заґратованих та про творчість тих, які намагаються не стати пропащою силою.

З цього числа започатковуємо постійний розділ.

Матеріяли для цього розділу надсилатимуть колишні в'язні НІНА СТРОКАТА і НАДЯ СВІТЛИЧНА.

Блаженний муж, що йде на суд неправих
І там за правду голос свій підносить
(Іван Франко, З циклу "На старі теми")

Свобода!
Найдорожча ти в тюрмі!
(Байрон, Шільйонський сонет)

НІНА СТРОКАТА

ПОЛЕ БОЮ ЮРІЯ БАДЗЯ

ЮРІЙ (Георгій) ВАСИЛЬОВИЧ БАДЗЬО народився 25-го квітня 1936-го року на Закарпатті. Його рідне село Копинівці Мучаківського району. Родина, в якій народився Юрій, мала 9 дітей. Всі сестри і брати Юрія (крім одного) залишилися дотепер на батьківських землях.

Юрій одружений із Світланою Кириченко, має сина й доньку. Син (адоптований) — Драчук Сергій — має 20 років (він 1961-го народження). Донька Богдана неповнолітня: їй зараз 14 років (вона 1967-го року народження).

Юрій Бадзьо скінчив Ужгородський університет (відділ української філології). Після закінчення університету протягом кількох років працював у сільських школах Мукачівщини, а в 1961-му році вступив до аспірантури інституту літератури Академії Наук у Києві. Тема його дисертаційної роботи була така: "Критерії правди в оцінці літературно-художнього твору".

Юрій належить до числа тих українських дослідників, які занепокоєні принизливим становищем української культури, а зокрема української мови. Як знавець літератури, він хотів би підняти естетичний рівень української літературної критики, мріяв дати власне тлумачення історії української літератури, як складової частини світового літературного процесу.

На початку 60-их років у Києві утворився Клюб творчої молоді (КТМ). В цьому клюбі гуртувалися кращі творчі сили того часу: Є. Сверстюк, І. Світличний, В. Стус, В. Чорновіл, М. Плахотнюк та інші. Юрій з перших днів заснування Клюбу був членом ради Клюбу. Він активний і творчий співучасник дискусійних зустрічів, що їх організував Клюб творчої молоді. Навесні 1965-го року причетність до такої форми української діяльности завершилася звільненням Юрія з роботи (він вже скінчив аспірантуру і став науковим співробітником Інституту літератури Академії Наук у Києві). А у вересні 1965-го року Юрій — в числі учасників політичного протесту проти арештів української інтеліґенції. Це знана для наших сучасників подія, яка сталася 4.IX. 1965-го року в кінотеатрі "Україна" перед оглядом фільму "Тіні забутих предків". Участь в цій акції не залишилася без наслідків для її учасників. Юрія Бадзья незабаром було виключено з компартії, а вже як виключили з лав партії, то усунули від роботи в державному літературному видавництві, в якому він влаштувався після карального звільнення з академічного інституту. Після цього Юрій якийсь час ще міг заробляти, працюючи на таких посадах, як редактор видавництва "Рекляма", редактор журналу для сліпих або редактор журналу, що його видає Київський інститут загальної і комунальної гігієни.

Працюючи на роботах, не пов'язаних з його науковим профілем, Юрій перекладав з німецької мови. Деякі з його перекладів публікують. А ще він намагається друкувати свої літературно-критичні праці та пише статтю про стан єдиної в Україні літературної газети, яка має назву "Літературна Україна". Ця стаття висвітлила загальний стан української культури в ніби-державі УССР. Це вже був 1971-й рік. Того року всі редакції, до яких Бадзьо засилав свої рукописи, повертали його доробок, повсякому пояснюючи відважному авторові, чому його статті не прийнято до публікації.

Та от надійшов 1972-ий рік: рік масових репресій в Україні.

Дружина Юрія виступила на захист сина заарештованої Надії Світличної, бо 2-річну дитину Світличної фактично теж було ув'язнено. Політичні репресії штовхнули Юрієву думку до роботи над темою, яку він визначив так: ПРАВО ЖИТИ.

Роботи під назвою "Право жити" ще ніхто не бачив, але українська ситуація 1972-го року була такою, що Юрієві було неможливо працювати навіть в інституті гігієни, де він протримався якийсь час. Після звільнення з цього інституту працював на таких роботах: вантажник художніх виставок, нічний вантажник хліба, навіть був скерований райвиконкомом (районний орган совєтської влади) на цементний завод чорноробом.

На середину 1977-го року Юрієм було написано майже 1400 сторінок тексту, що був присвячений проблемам, які непокоїли автора. Рукопис загинув в наслідок полювань КҐБ на українських інтелектуалів. Після цієї втрати автор взявся відтворювати скорочений варіянт написаного.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.

Юрій Бадзьо з дружиною Світланою

У лютому 1979-го року новий варіянт праці про право жити (на цей раз понад 400 сторінок машинописного тексту) знаходять і вилучають під час обшуку.

У квітні 1979-го року Юрія Бадзья заарештовано.

До арешту Юрій спромігся відтворити скорочений варіянт роботи "Право жити". Цей варіянт зайшов до нас під назвою "Відкритий лист".

Якщо б ми взялися лічити, скільки часу до арешту змарновано Юрієм через те, що він не міг працювати за обраним фахом, то вийшло б не менше, як 12 років. А якби ще порахувати, скільки років його ім'я не було згадуване в українській літературі вдома, то вийшло б не менше 8-ми років.

У грудні 1979-го філолога, перекладача й літературного критика Юрія Бадзья засуджено на 12 років позбавлення волі: 7 років в концтаборі суворого режиму та 5 років заслання.

Слідство і суд звинуватили його в антирадянській аґітації і пропаґанді, а насправді 12 років неволі Юрій дістав за його турботи про долю української культури і мови. Об'єктом судового розгляду був творчий доробок Юрія Бадзья, зокрема його аналітична праця "ПРАВО ЖИТИ".

На "волі" немає жодного примірника цієї роботи. Зберігся тільки "ВІДКРИТИЙ ЛИСТ", в якому Юрій подає перелік проблем, які непокоїли його. Для ознайомлення наших читачів із системою поглядів Юрія Бадзья, подаємо уривки з його "ВІДКРИТОГО ЛИСТА", який є стислим варіянтом праці, що її автор двічі намагався врятувати від смерти.

З ВІДКРИТОГО ЛИСТА

Уривки

Сучасне історичне життя українського народу — це життя в умовах ідеологічного етноциду, політичної безправности, культурної вторинности, духовної незабезпечености. Ідеологічний етноцид полягає в офіційній пропаґанді зближення та злиття націй, ідеї, яка має етнічно-асиміляційний сенс і тлумачиться, як "об'єктивний, закономірний" процес витворення безнаціонального комуністичного суспільства, тобто процес відмирання націй. Насправді жива дійсність не знає тенденцій як прогресивного гуманістичного явища — є тут лише звичайні за умов національного гноблення певні здобутки етнічної асиміляції, русифікації, а також деяка уніфікація історичних обставин матеріяльного життя і культурного розвитку. Концепція зближення та злиття націй — не наукова теорія (вона, на основі дотеперішнього досвіду, не має підстав уважатися навіть науковою гіпотезою), а політична доктрина, яка не підлягає в нас публічному обговоренню, тобто насильно нав'язується людській свідомості панівними політичними силами, російським великодержавним націоналізмом, отже, є формою ідеологічного винищування неросійських націй Союзу РСР.

Проповідь національного нігілізму й ідеології національної смерти, проповідь, що ведеться у формі пропаґанди ідеї зближення тільки в умовах політичної безправности залежних народів, політичної диктатури позанаціональних сил. Теперішня Україна — формально суверенна держава, але насправді вона не має надійних засобів для забезпечення свого національного суверенітету. Становище тут дуже виразне й однозначне, насамперед — щодо структури політичної влади. Органи державної влади УРСР, як і всього Радянського Союзу, формуються практично партією, яка — і це її офіційний політичний постулят — контролює й керує державою. Але, в свою чергу, КПРС — партія єдина й централізована; український народ не має свого окремого, незалежного представництва в системі партійної, тобто політично верховної, влади: комуністична партія України існує, згідно з статутом, на правах обласної організації і ні в чому не є автономною. В умовах ідеологічного абсолютизму й партійного самодержавства це означає повне панування в країні центральних російських політичних сил і перетворення неросійських Республік федерації на політичну провінцію Росії. Власне, навіть це — зависока кваліфікація становища, бо неросійські республіки СРСР, крім деяких зовнішніх, формальних моментів державного устрою, не мають ніяких повноважень суверенних політичних суб'єктів ні у внутрішньому житті народу, ні в сфері міжнародної політики.

ЗП УГГ, Нью-Йорк, 1980 р. ст. 34-35.

Кінець терміну ув'язнення Юрія Бадзья: квітень 1991-го року.

Від 1980-го року наш співвітчизник Юрій Бадзьо — почесний член Норвезького ПЕН-клюбу.

Адреса для листів: Москва п/я 5110/1ЖХ

Адреса родичів: Кириченко Світлана Тихонівна (дружина)
252150 Київ — 150
вул. Червоноармійська, 93, кв. 16

ВІТАЄМО ТИХ, ХТО НАРОДИВСЯ У ЛИСТОПАДІ

ГАЙДУК РОМАН ВАСИЛЬОВИЧ
нар. 2-го листопада 1937 р.

ЗАРИЦЬКА КАТЕРИНА МИРОНІВНА
нар. 4-го листопада 1914 р.

ШАБАТУРА СТЕФАНІЯ МИХАЙЛІВНА
нар. 5-го листопада 1938 р.

КОЛОПАЧ РОМАН С.
12-го листопада 1954 р.

КРАСІВСЬКИЙ ЗИНОВІЙ МИХАЙЛОВИЧ
нар. 12-го листопада 1929 р.

БУБЛИК СЕРГІЙ ІВАНОВИЧ
нар. 13-го листопада 1957 р.

АНТОНІВ ОЛЕНА ТИМОФІЇВНА
нар. 17-го листопада 1937 р.

МУРЖЕНКО ОЛЕКСІЙ
23-го листопада 1942 р.

БЕРДНИК ОЛЕКСАНДР ПАВЛОВИЧ
25-го листопада 1927 р.

ПРИВІТАЙТЕ ТИХ, ХТО НАРОДИВСЯ В ГРУДНІ

ЗІСЕЛЬС ЙОСИФ — 2 грудня, 35 років (нар. 1946 р.). Адреса в таборі: 275000, Чернівецька обл., м. Сокиряни, уст. РЧ-328/67. Для листів з-за кордону: Москва, п/я 5110/1-Рч. Адреса дружини Ірини Борисівни й сина Олександра (1970 р. нар.): 274000, м. Чернівці, вул. Гайдара, 9, кв. 23, тел. 3-45-02. 8 грудня ц. р. закінчується термін його ув'язнення.

КОСТЕНЮК ВІКТОР — 6 грудня, 46 років (нар. 1935 р.). Адреса в таборі: 265968, Рівенська обл., ст. Рафалівка, уст. ОР-318/76-4-43. Для листів з-за кордону: Москва, п/я 5110/1-ОР. Адреса батька Йосифа Михайловича: 274000, м. Чернівці, вул. Гусятинська, 17.

СТАСІВ-КАЛИНЕЦЬ ІРИНА — 6 грудня, 41 рік (нар. 1940 р.). Адреса після звільнення: 290017, Львів-17, вул. Кутузова, 117, кв. 12.

о. РОМАНЮК ВАСИЛЬ — 9 грудня, 56 років (нар. 1925 р.). Вірогідна адреса після звільнення: 285250, м. Косів Івано-Франківської обл., пров. Кобилянської, 3.

СВЕРСТЮК ЄВГЕН — 13 грудня, 53 роки (нар. 1928 р.). Адреса в засланні: 671510, Бурятская АССР, пос. Багдарин, ул. Жданова, 63, кв. 2. Адреса дружини Андрієвської Валерії і дочки Віри (1970 р. нар.): 252001, Київ, вул Плеханова, 6, кв. 40.

БАБИЧ СЕРГІЙ — 13 грудня, 42 роки (нар. 1939 р.). Адреса в таборі: 281200, м. Ізяслав Хмельницької обл., уст. МХ-324/58. Для листів з-за кордону: Москва, п/я 5110/1-МХ. Адреса батька Олексія

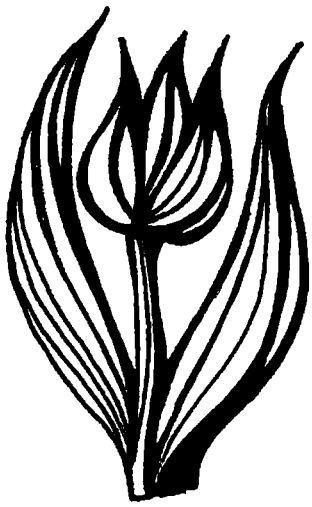

Степановича, матері: 260552, Житомирська обл., Баранівський р-н, с. Рогачів. Адреса сестри Орлової Ольги: м. Житомир, вул. Толстого, 15, кв. 83.

БАТУРИН МИКОЛА — 15 грудня, 54 роки (нар. 1927 р.). Адреса в таборі: 257000, м. Черкаси, уст. ЕЧ-325/209. Для листів з-за кордону: Москва, п/я 5110/1-ЕЧ. Адреса дружини Валентини Матвіївни з 7-ма дітьми: 346500, Ростовская обл., г. Шахты, ул. Садовая, 4, кв. 13.

МАШНИЦЬКИЙ МИКОЛА — 18 грудня, 54 роки (нар. 1927 р.). Адреса в таборі: 288371, Вінницька обл., Піщанський р-н, сел. Трудове, уст. ИВ-301/59-11-112. Для листів з-за кордону: Москва, п/я 5110/1-ИВ. Адреса дружини Леоніди Антонівни з 5-ма дітьми: м. Вінниця, пл. 8 Березня, 9.

РУДЕНКО МИКОЛА — 19 грудня, 61 рік (нар. 1920 р.). Адреса в таборі: 431200, Мордовская АССР, Теньгушевский р-н, пос. Барашево, учр. ЖХ-385/3-5. Для листів з-за кордону: Москва, п/я 5110/1-ЖХ. Дружина Раїса ув'язнена 14 квітня ц. р.

ПРИХОДЬКО ГРИГОРІЙ — 20 грудня, 44 роки (нар. 1937 р.). Адреса в ув'язненні невідома. Адреса матері: 323122, Дніпропетровська обл., Синельниківський р-н, Варварівська с/рада, с. Лукашеве. Адреса дружини Зої Іванівни з дочкою (1970 р. нар.): г. Калуга, ул. Циолковского, 34, кв. 2. Адреса сина Віталія (1965 р. нар.): м. Комунарськ Ворошиловградської обл., вул. Фрунзе, 82 б, кв. 3.

СІЧКО ВАСИЛЬ — 22 грудня, 25 років (нар. 1956 р.). Адреса в таборі: 257000, м. Черкаси, уст. ЕЧ-325/62-52. Для листів з-за кордону: Москва, п/я 5110/1-ЕЧ. Адреса матері Петраш Стефанії Василівни і сестри Оксани (1953 р. нар.): м. Долина Івано-Франківської обл., вул. П. Мирного, 14. Батько і брат Володимир в ув'язненні.

ЧОРНОВІЛ ВЯЧЕСЛАВ — 24 грудня, 44 роки (нар. 1937 р.). Адреса в таборі: Якутская АССР, пос. Табага, учр. ЯД-40/7. Для листів з-за кордону: Москва, п/я 5110/1-ЯД. Адреса матері Килини Харитонівни, батька Максима Йосиповича і сестри Валентини: Черкаська обл., Звенигородський р-н, с. Вільхівець. Дружина Пашко Атена Василівна: 290014, Львів-14, вул. Ніщинського, 14, кв. 6. Син Тарас (1964 р. нар.): 290041, Львів-41, вул. Спокійна, 13.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.

СТЕФАНІА ГУРКО

ЖІНКА В ЛІТЕРАТУРНИХ ТВОРАХ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

Докінчення

Труда й Еліза — це вже дещо інший тип Винниченківської жінки. Вони заанґажовані політично і вони готові приносити себе в жертву ідеї, яку пропагують чи стараються ввести в життя їхні батьки, брати чи коханці. Їх у творах Винниченка дуже багато ще перед написанням "Соняшної Машини", капітальної й найбільш відомої повісти письменника. Це жінки революціонерки, чи товаришки революціонерів. Вже в одній з ранніх повістей "По свій", Наташа, дуже невродлива підстаркувата дівчина відбуває кару на заслані разом з іншими товаришами й товаришками. Вона втішається пошаною за свою колишню революційну діяльність. Ніде в повісті не сказано, що вона почувається осамітненою чи нещасливою. Але Вадим Стельмашенко (товариш заслання) уважає, *що щастя жінки тільки в коханні.* Він нібито співчуває Наташі, що вона ще не зазнала чоловічої ласки. З тексту видно, що на дворі весна, вся природа в стихійному розквіті. У Вадима назрівають зовсім зрозумілі для молодого здорового орґанізму похоті і він згідно з Винниченківською теорією "чесности зі собою", "доводить почування до розуму". Тепер вже свідомо стимулюючи себе нібито благородним співчуттям до Наташі, визнаючи *її право* (С. Г.) на особисте щастя, робить все, щоб осягнути свою мету. Одного він домагається, щоб Наташа не виявляла перед іншими їхнього зближення. Розбуджена "жіночість" робить Наташу недискретною й необережною. Вагітна дівчина відмовляється зробити викидень, як цього вимагає від неї Вадим. Вадим залишає Наташу і вона, ставши об'єктом суперечок і поговорів цілої колонії засланців, стративши повагу до себе самої, доведена до розпуки, топиться в річці. Трагедія Шевченкової Катерини в новому виданні.

Софія Сліпченко — героїня драми "Між двох сил", молода акторка петербурзького театру, член большевицької організації, їде як зв'язкова до партійних товаришів в Україну, щоб передати їм гроші для боротьби з українськими національними силами. Вона виконує доручення, хоч її батько і брат по стороні українського "вільного козацтва". В постаті Софії, Винниченко теж не показав якоїсь сильної індивідуальности, жінки глибоких переконань. Це не Марина з Кулішевої "Патетичної Сонати". Вона тільки зв'язкова й іграшка в руках своїх політичних однодумців. Переживши розстріл свого брата й осуд рідного батька, Софія кінчає трагічною смертю.

В повісті "По той Бік", одній з найкращих повістей Винниченка, змальований портрет молодої дівчини, української революціонерки. На мою думку, головною темою цієї повісти не є українські визвольні змагання, як дехто з критиків думає, але чисто психологічна студія відносин між чоловіком і жінкою. Українська визвольна тематика 1918-19 років тут тільки припадкове тло, на якім відіграється дуже тонка гра між чоловічими й жіночими первнями, їхніми силами й слабостями. Ольга — молода й елеґантна дівчина, хоче дістатися по той бік фронту нібито до своїх батьків, а в дійсности з метою вбити большевицького командира. Знуджений сірізною життя в окупованому большевиками провінційному місті, д-р Верходуб, епікуреєць і підкорювач жіночих сердець, дещо в підтоптаному віці ловелас, рішається їхати навмання з Ольгою, щоб ще раз пережити любовну гру з чарівною жінкою. ("... закружляє червоним гарячим вихром кров і тіло заниє солодкою жагучою тугою. І в останнє помолодіє небо і земля, віки помолодшають, насунуться до душі і стане все яснопрозорим, теплим, рідним і таким бажаним, як тільки було те в двадцять літ. Хіба за це мені не можна віддати цей десяток років... недоношеного такого дешевого тепер життя?")

Ольга чарами своєї фізичної краси здобуває пропуск на виїзд з міста, бо "найлютіший пролетарій, коли зустрінеться з такою Наядою, стане смиренною овечкою. Бо тут сила не партійна, не клясова, а якась більша за кляси, партії, філософії, науки, політики, якій підлягає всякий мужчина". "Тисячі раз будуть завалені переруйновані всі дворянські, пролетарські, буржуазні зібрання, а Наяда вічно, незмінно, непереможно, незруйновано пануватиме над усіма руїнами перебудов" — каже Винниченко словами д-р Верходуба. Вони обоє наймають візника й їдуть "по той бік". По дорозі Ольга признається, що вона їде забити большевицького командира Мешкова. Закоханий Верходуб їде з нею. Вони попадають до большевицького командира Єремієва, садиста, який є відомий з того, що насилує гарних молодих жінок заки пішле їх на розстріл. Ольга готується зарізати Єремієва пожиченим від д-р Верходуба кишеньковим ножиком. В камері, встеленій гнилою, вонючою кров'ю й людськими екскрементами соломою, в межевій ситуації певної смерти неможливий жодний романс між Верходубом і Ольгою. Фанатизм Ольги підігріваний ненавистю до ворога (Ольга весь час гострить тупого ножика шматком черепка, що його знайшла вона в соломі) вже починає нервувати аполітичного Дон Жуана — Верходуба. Він готовий зрадити її при першій нагоді. Та Ольга теж не видержує нервово: "Я не підведу руки... Я не знаю, що зі мною. Мені так холодно, докторе. Мені так тоскно, мені так безумно, так смертельно тоскно". "Не стало Наяди, не стало Шарлоти Корде, не стало фанатичної дівчини... Тут коло нього лежала рідна рідна, *така упокорена* (підкр. С. Г.) розчавлена, така засуджена на розп'яття". Тоді щойно в Верходуба відзивається лицарський дух і бажання рятувати Ольгу й себе, що він і робить організуючи втечу з тюрми. З усього видно, що українська Шарльота Корде була б загинула не виконавши революційного завдання, якби не сильний мужчина, д-р Верходуб.

В драмі "Базар" зустрічаємо теж фанатичну ре-

НАША ОБКЛАДИНКА

Віра Дражко (Дражевська) народилась у Харкові. Училась у Харківському Художньому Інституті (1931-34) в майстерні художника Івана Падалки. Після перенесення столиці УРСР з Харкова до Києва (червень 1934), відбулась реорганізація художніх інститутів; Харківський Інституту закрили, студентів перевели до Київського Художнього Інституту. В цей час буяла боротьба з "формалістами"-бойчукістами, і студентів бойчукіста І. Падалки у Київському Інституті посадили на перший курс "переучуватися", що В. Дражко і робила в 1934-35 академічному році. Наступний рік вона училась у Московському Художньому Інституті. Працювала професійно з студентських років.

В роках 1945-51 В. Дражко жила в Мюнхені, належала до Berufsverband Bildender Künstler, брала участь у виставках, ілюструвала дитячі книжки (наприклад, книжечку "У нашого Омелечка"). Від 1951 року живе в Нью-Йорку. В 1953 році вийшла з її численними ілюстраціями книжка: Leslie C. Stevens, Russian Assignment. Репродукція одної з ілюстрацій була подана на першій сторінці The New York Times Book Review; 25 жовтня 1953 р.

Брала участь у групових виставках, також ОМУА. 1970 року була відзначена на конкурсі СУА за ікону св. Ольги. Робила рисунки для різдвяних карток. Протягом цього року її рисунки друкував наш журнал.

Ілюстрація В. Дражко, яка була поміщена на першій сторінці N.Y.T.

Докінчення: ЖІНКА В ЛІТЕРАТУРНИХ ТВОРАХ

волюціонерку, Марусю, яка завдяки своїй фізичній красі здобває велику популярність серед мас як ораторка. Вона теж об'єкт заздрости й ривалізації між партійними товаришами-революціонерами. Побачивши, що її "не слухають, тільки дивляться" похітливо на неї, Маруся рішає спотворити своє обличчя сірчаною кислотою й обтяти своє пишне волосся, щоб врешті переконатися, що з її красою пропадає теж захоплення від її промов серед мас і любов її обожнювачів. З п'єси видно, що всі мужчини думають, що жіноча краса є важливіша від духовних прикмет.

Коли жінка готова жертвувати своєю красою для революції, вона може числити на популярність серед мас і товаришів. Коли ж вона домагається, щоб її трактували нарівні з мужчинами, жінка стається просто завадою в революційній роботі.

Може найсильнішими індивідуальностями у великій черзі Винниченківських жіночих літературних постатей є Ольга і Дора з "Чесність зі собою", Ріна з "Божків", Таня з "Рівноваги" та мільйонерка Кеті з "Пророка". Вони хоча теж борсаються в лабетах плотської змисловости, мають все ж таки власні переконання і досить послідовно здійснюють їх в житті.

Назагал майже з усіх творів Винниченка прозирає та ідея, яку він висловив у "Соняшній Машині", що "жінка стоїть ближче до тварини". "Якщо в неї є самець, є дитина, є кого лизати, любити, є чим нагодувати себе і своїх, чого ще їй треба?" Тому то жіноцтво в "Соняшній Машині" так радо приймає теорії й практику сонцеїстів. Виняток становить тільки Сузанна Фішер, багата вдова. Вона провадить в Берліні літературний сальон і є своєрідною жрекинею краси на вищому духово-естетичному рівні. Хоч вона є любовницею Макса Штора,"Інаркіста" і "Сонцеїста", Сузанна відмовляється їсти соняшний хліб. Побачивши, що сонцеїсти зробили з її святині барліг, рішає покінчити своє життя самогубством, щоб "не обростати шерстю" й не провадити напівтваринного життя в сонцеїстській череді.

Неможливо в короткій статті проаналізувати всі жіночі постаті, на які так багаті повісті і драми Винниченка. Мені здається, що жінки для Винниченка були якоюсь, можливо не тільки літературною, обсесією. З великою дозою життєвої правди й силою свого великого таланту він вивів "своїх жінок" на літературну арену, щоб показати можливо типових жінок своєї доби, а може й прототипів "вічно жіночого" так, як його бачать мужчини, для яких душа в жіночому тілі, або зовсім не існує, або залишається нерозгаданою тайною.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.

МАРІЯ БАХ — БАКАЛЯВР МУЗИКИ

Музика збагачує життя людини, підносить її на вищий культурний щабель, дає багато радости й вдоволення. Але хто в музиці прямує до висот, мусить уже від дитинства працювати подвійно; попри всі нормальні обов'язки ще й терпеливо, систематично та зосереджено вправляти. Такі прикмети виказала відома в Рочестері Марія Бах, яка саме цього року закінчила бакалявреатом в Школі Істман-а Рочестерського Університету студії гри на фортепіяні. Працьовита, пильна, солідна, маючи щире підпертя своєї родини і української громади, вона заслуговує на те, щоб її нелегкий змаг завершився найкращими успіхами і щоб вона колись репрезентувала наше ім'я в музичному світі. Але запитаймо її саму:

Коли ви зачали вчитися музики? — В червні 1967. Моїми першими вчительками були Таня Гринишин, відтак Яра Семанюк. Після трьох літ батьки вписали мене до Музичної Школи Істман-а в Рочестері Н. Й., яку я закінчила в 1977 р. рівночасно зі загальною середньою освітою. Вчили мене там Марія Ергардт, Евелін Пріор і вкінці директор школи, Вінцент Ленті. Під час перебування в середній музичній школі дала три самостійні концерти, а на загальних пописах виступала дуже часто, бо завжди мала готову якусь річ. Я закінчила середню муз. школу з відзначенням, і тому школа улаштувала мені ґрадуаційний речиталь. Тільки троє з нашої школи дістало таке вирізнення.

Чи ви брали участь у вакаційних школах-курсах? — Так. У 1975 р. я була в Чентаква Саммер Інститушен де було багато заавансованих студентів, які були учасниками майстерських кляс, концертових кляс і технічних. Літом 1979 дістала повну стипендію до Мюзік Академі оф да Вест у Санта Барбара в Каліфорнії на 8 тижнів. І тут вчилася в майстерських клясах, камерної музики й акомпаніяменту. В одній і другій школі ми мусіли виступати принайменше раз у тижні в клясах, при студентах, або на прилюдних речиталях. Літом 1980 і 1981 брала курси в Високій Школі Істман-а на каледжовому рівні.

Школа Істман-а має різні ступені навчання? — Так. Нижчий і середній, а останні чотири роки це вже каледж. Титул, який я дістала тепер, це Бечелор оф Мюзік, Піяно Перформенс. Іншими словами, фортепіяно як головний, сольовий інструмент. Але очевидно школа дає всебічне музичне виховання. Ми вивчали сольфеж, гармонію, теорію музики, історію музики, французьку, італійську, німецьку мови; англійську літературу, німецьку літературу; докладний курс про симфонії Бетговена, історію фортепіянової літератури, біографії славних піяністів, камерну музику, студії фортепіянових тріо.

Хто вчив вас гри на фортепіяні в каледжі? — Перший рік д-р Давид Бирдж, а відтак Марія Л. Фаїні. Під її проводом я також працювала для вокального відділу, струнного, а також як корепетитор для оперних кляс. Така позиція асистента є дуже корисна, бо відтак інші школи й інституції будуть знати, що я грала й виступала професійно.

Марія Бах *Maria Bach*

Які речі грали ви на останньому ґрадуаційному концерті? — Баха Токкату Ґ-дур, Бетговена Сонату Д-дур, Оп. 10 ч. 3 (Престо. Лярґо-Местo, Менует-Аллеґро, Рондо Аллеґро). Равеля "Гру води" і Брамса Скерцо оп. 4.

У вас дуже добра музична пам'ять, гарна техніка, твори виконані з дбайливою прецизністю. Очевидно, ви розумієте стиль і інтенції композиторів. — Для мене тепер музика, це життя. І ціль мойого життя плекати дальше музику, виступати, самій вчитися й моє знання передавати другим.

Ви хотіли б попри концертові виступи також учити? — Так, і то на дуже різному рівні. Мені цікаво було б працювати з цілком малими дітьми, я хотіла б переконатися, чи й наскільки музика помагає ментально упослідженим. Мені приємно було б створити камерний ансамбль і грати тріо, квартети і ін. Очевидно перша моя ціль зробити докторат і вчити в університеті, виступати професійно.

Чи ви дістаєте трему перед виступами? — Мені завжди залежить на тому, щоб виконати твори якнайкраще й мати внутрішнє вдоволення, а слухачам дати приємну насолоду, тому і хвилююся. Але "учнівської" треми я вже давно позбулася, бо виступала дуже і дуже часто.

Докінчення на ст. 12.

Що читати?

НОВІ ВИДАННЯ

Олександра Копач: Нові обрії стародавньої України. Торонто 1980 Едмонтон. Ст. 28, В-во "Слово".

У першій частині цієї брошури є перелік давніх джерел, що в них є опис земель України. Почавши від Гомера, що в нього є згадка про Гіперборею, аж до Геродота, що в своїй четвертій книзі описав нашу країну — греки дали найдокладніший опис звичаїв і людности Скитії. Дальші автори — як Платон, Арістотель, Сократ, Ліно-фрон, Калімах — всі вони так чи інакше згадували країну скитів та їх звичаї. У другій частині книжечки є згадка про скитів у нашій сучасній літературі. Почавши від Маланюка і Зерова аж до роману Докії Гуменної "Золотий плуг" завершується цей перехід з прадавніх часів аж до хвилини, коли сучасні історики усвідомили собі приналежність скитів до нашої історії. Від V століття перед Христом аж до III ст. по Христі Скитія була визнаною потугою на сході Европи. Потім скити зникли з України, чи то втратили свою військову силу, чи то забралися звідтіля.

А тепер вони відроджуются в розкопках наших археологів. У виставці, що відбулася в Нью-Йорку, показано незмірне багатство в їх золотих прикрасах, що їх знайшли тепер у похованнях довкруги Запоріжжя. Тут був їх осередок, де ховали царів і вельмож.

Л. Б.

ГРАДУАНТКИ!

Просимо повідомляти нас про висліди своїх студій, закінчення університетів, одержання дипломів, докторатів тощо. Навіть якщо проминув уже деякий час від отримання диплому не вагайтеся повідомити нас про те. Нам потрібний перегляд молодих українських жінок, які покінчили університетські студії або мали наукові осяги.

Редакція "Нашого Життя"

ДВІ СЕСТРИ

Ой упала роси крапля
Ранком у ставок,
Заторкнула подорозі
Травиці вершок,
І скотилась по листку
Наче та сльоза,
І заплакала самітня
Молода верба.
Чом? Ти плачеш вербо тужно?
Ти не є одна
Залишилась в Україні
Сестриця твоя,
Стоїть вона над рікою
Край свого села,
І оплакує сердешна
Героя стрільця.

Наталія Войновська Ландек, 1945 р.

СПОСТЕРЕЖЕННЯ

А. МАТУШЕВСЬКА

Коли жінка виховує собі чоловіка в перших роках по шлюбі, тоді це стає законом і є гармонія. Коли ж хоче це зробити в кінці, тоді постає непорозуміння і нелад.

* * *

Щойно по 50-ці жінки пізнають суть і вартість чоловіків. І тоді їхнім найбільшим бажанням стає повернутись назад у вік 20-ки. На жаль цього зробити не можна і тоді прислів'я "оглянувся куций, як хвоста не стало" — є на часі.

* * *

Коли б люди, що одружуються керувались хоч трохи розумом, розвагою — не було б стільки невдалих і нещасливих подруж.

* * *

Комфорт у житті підлітків часто псує їх і приводить до загибелі. Для дорослих, а особливо для людей старших і хворих комфорт стає благословенням. Він зберігає, а часто продовжує життя людини.

Людина, яка уподібнюється до тварини і живе лише задовольняючи свої примітивні фізичні потреби, поза якими нічим не цікавиться, не переймається, — та людина продовжує свій вік, але втрачає своє людське обличчя.

Життя прожити, що ліс пройти: є там гладкі стежки, є обминки, є непроглядні зарослі, терном поросли застави. Треба старатись знайти гладку догідну стежку і йти нею спокійно, обминаючи тяжкі застави. Не можна, не слід натикатись щораз на колючі корчі ранячи себе. Треба мати тверду настанову, проявити максімум енергії і ініціятиви, а ціль можна осягнути легко. Не можна зневірюватись.

* * *

Коли комусь бракує слів (тяжко з висловлюванням), той під час розмови помагає собі рухами рук.

В якій школі ви будете продовжувати студії? — Дальші студії я відбуватиму в Нью Інґленд Консерваторії в Бостоні. Я дістала стипендію, а частинно буду працювати як корепетитор для оперної групи й помагати співакам.

Чи ви вчилися і на інших інструментах? — Грала на обойці й дуже полюбила цей інструмент. А в середній школі, як треба було, помагала на перкусії.

Чи ви брали участь в українському житті? — Від малих літ я була пластункою, відвідувала школу українознавства 11 літ і закінчила її матурою. А вже віддавна акомпаніюю на різних імпрезах, чи то хорам молодечим, чи громадським, чи сама виступаю як солістка-піяністка. Я не раз виконую твори українських композиторів, і вони мені подобаються та на мою думку в нічому не уступають творам композиторів інших народів. Програмки на мої концертики я друкувала у двох мовах: українській і англійській, і школа цьому не противилася.

Який композитор найближчий вашому серцю? — Мені дуже тяжко на це відповісти, але якби я мала вибрати лиш одного, то вибрала б Бетговена.

Ваші задушевні мрії? — Я дуже хотіла б поїхати на деякий час до Европи й пізнати музичний світ інших народів. Вірю, що мої мрії здійсняться, бо маю дуже й дуже сильне бажання побороти всі труднощі.

Щасти Боже молодій людині на її дальшій життєвій дорозі!

Подала **Любов Цегельська**

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.

тільки між нами і телефоном

Не завжди телефоном приходять скарги чи голоси про різні проблеми. Ось прийшов лист від пана Г. Він нарікає на матеріялізм деяких наших родин тут. Ось:

"Панна, українка має кавалера українця, який має два дипломи високої освіти: інженер і правник. Тепер почав працювати в одній з кращих адвокатських канцелярій. Перед ним блискуча кар'єра. Сам він з родини інтеліґентів (батько також має дві високі освіти). Панна довідалася, що він має лише 13 тисяч доларів на рік, і заявивши, що її мама має більше, покинула кавалера! Не подумала, що то ж початкова платня, а у її мами кінцева платня!"

— Пане Г., ви влучно запримітили про початкову платню молодої особи, в порівнянні до подібної платні вже старшої людини. Та й чи у тому справа? Напевно ви зі мною погодитесь, що важливішим є мати таку працю, яка дає людині задоволення, хоч і меншу платню, замість високої платні, та такої праці, яка тільки людину пригнічує, а, може, й видушує багато людського з неї.

Та повернімся до описаної пари, та нібито причини чому панна кинула хлопця. Я дам вам подібну ситуацію. Розповідав мені пан А., що він мав одружуватися за кілька місяців. Виглядало, що він і вона досить підходили одне до одного. Та у нього є син, невістка та внуки, які живуть зовсім окремо від пана А. Ось обоє наречених відвідали його рідню. Після кількох днів наречена пана А. вирішила не виходити заміж... Чому? Їй не сподобалась його невістка тому, що вона не вдягається елеґантно та порядно, тільки в дешеву одіж. І що ж на це можна сказати?

— Уявляю собі, що тут пан Г. запитав би мене для чого я описую цю історійку.

— Для того, пане Г., що результат є такий самий. В обох ситуаціях пані зривають заручини і як причину подають фінансовий арґумент. Чи обі пані матеріялістки? Може так, а, може, ні!

Ось не раз так є, що людина не хоче до когось піти в гостину, та каже, що вона "хвора". Чому? Щоб не сказати правди, і щоб не вразити когось. Так і в цих випадках. Зовсім ясно, що обі пані не були захоплені "по вуха" своїми кавалерами... і тільки чекали на якусь дурничку, щоб на неї все зіпхати. Може така поведінка не була щирою й чесною, але вона не підкосила самопочуття кавалерів. Їм же не закинули нічого про їхній характер, звички. Може це й менше болючий спосіб зірвати заручини, тим більше, що після того в очах кавалерів думка про наречених досить обнизилася, тому що вони звернули увагу на такі справи.

Любов Калинович

П.С. Радо приймемо листи з різними проблемами, на які легше відповідати на папері, як телефоном.

Л. К.

МОЛОТОК, КОЛЕСО І... РІВНОПРАВНІСТЬ

Саме сьогодні, як пишу ті рядки у Вашінґтоні річний з'їзд національної організації жінок т. зв. "НОБ", на якому промовляли дві дружини колишніх президентів та цілий ряд відомих американських феміністок. Провідною ниткою нарад були як завжди домагання рівних прав для жінок у кожній ділянці.

З тими домаганнями рівноправности напевно солідаризується велика частина нашого жіноцтва і напевно стежать вони пильно за наслідками сьогоднішніх нарад. Хоча, коли порівняти з нашою спільнотою, то треба признати, що ми у громадському житті вибороли собі рівні права, бо не одне з провідних місць займають в наших організаціях жінки, а громадська праця та постава українського жіноцтва мають загальну пошану.

Здається, що у поділі домашніх обов'язків теперішні українці, зокрема молодшого покоління також вже стоять на рівні та чоловіки несуть відповідальність за частину з них без великого спротиву.

Але чи саме ця рівноправність не є часами трохи односторонна? І чи не кепкує собі з нас часами життя у своєму звичайному, щоденному ході?

Колись, скорше чи пізніше приходить у тому житті час, коли ви залишаєтеся зовсім самітною. І ви при цілій своїй рівноправности або боротьбі за неї не подумали, як жінка, про те, що ця рівноправність повинна іти у двох напрямках...

— Ви стоїте, як оспівана у світовій літературі "немічна жінка", коли треба змінити колесо авта — і немає до кого крикнути: "допоможи!".

— Ви берете в руки молоток, щоб забити пакосну дошку — і не знаєте, які цвяхи до того взяти.

— Вам зачепився замок при вдяганні суконки — і немає кому його зразу направити.

— Ви мусите вирішити як вкласти гроші, щоби втрачали найменше на вартості і ніхто вже не стоїть біля вас, щоби порадити.

І так можна б назвати багато тих щоденних, дрібних, господарських, механічних, чи інших "проблем", які зустрічають вас зовсім непідготованими до самітнього життя, та які є для вас так незвичні, як для чоловіків миття посуду, орудування залізком чи домашні закупи. Тому у цей період посиленої боротьби за рівні права, нам жінкам треба часом не лише вимагати, але і якнайскоріше навчитися, як стояти поруч чоловіків так у малому, як і у великому.

О-КА

КРІЗЬ ПОРИВИ ЖИТТЯ

ГАННА СОВАЧЕВА

СПОГАДИ — ВІЙНА І ВИЗВОЛЬНІ ЗМАГАННЯ

Продовження

Цей Комітет проіснував кілька місяців і став доволі популярним, бо всі звіти, а також і подяки генерала Удовиченка оголошувались у часописі. Ще й досі зберігаю копії двох наказів, заадресовані "голові Об'єднаного Комітету Громадських Організацій м. Кам'янця по влаштуванню Великодніх Свят українському козакові, п-ні Совачевій".

Головний Отаман приїхав у перших числах травня. Відбулась урочиста зустріч, але людей на ній було мало й ніхто себе радісно не почував. У той же час повернулись учасники Зимового Походу з генералом Омеляновичем-Павленком на чолі. Саме 5-го травня вони об'єдналися із регулярною армією, яка стояла в Могилеві. Як згадаю, що ці очайдухи за цей час пройшли всю Наддніпрянщину, часто з боями пробиваючись у запіллі ворога, то приходять на згадку славні запорожці і їх діла. В таких хвилинах з гордістю почувала себе українкою.

Один з учасників Зимового Походу, якому було тоді 17 років і який згодом працював зо мною в одному театрі, оповідав мені різні епізоди з того часу. Не можу забути з його розповіді один випадок, коли мало-мало не попав у полон до більшовиків.

— От, наївся я страху, — розказував. — Більшевики здоганяють, а мій кінь уперся (він служив у кінноточниках). Я вже зліз із нього, цілую в морду, кличу його всякими пестливими словами, а він з місця ані руш. Я тягну за віжки та й плачу, а тоді, як глянув назад і скочив на нього! А він як рвоне з місця, як понесе! За п'ять хвилин я вже був далеко попереду і наздогнав своїх!

— Ну, а що плакав, чи розказав їм? — питаюся, глибоко зворушена.

— Ет, Ганно Вікторівно, хто ж про це оповідає?

Милий Шура Яковлів! Хто б повірив, що цим милим хлопцем потрясли такі бурі!

Об'єднані війська при участі УГА пішли відразу на Київ. За ними посунули й міністерства. Ми доїхали лиш до Вінниці і, хоч Київ наші війська взяли, проте втримати не могли. Не зважаючи на геройство Зимового Походу, наша армія була обезсилена трирічною боротьбою і страшною епідемією тифу. А тут, у запіллі її, з'явився новий фронт, що допоміг большевикам знищити українців. Це був сумної пам'яти фонд Добровольної армії, підтриманий теж сумної пам'яти Антантою.

Отже з Вінниці ми повернулися до Жмеринки. Почався останній відворот у невідоме. У Жмеринці Підбуцькому заманулося влаштувати з рамени Українського Червоного Хреста вечірку в той найтяжчий для українського війська мент. Звісно, що ми з Василем та урядовці шпитального відділу на тій вечірці не були. Тоді то багато з нас вирішило пірвати з Українським Червоним Хрестом, голова якого не знав куди схилитися у вирішний момент. Ціла наша група виїхала з Жмеринки до Кам'янця. Перегодом повернулась туди й ціла Управа Українського Червоного Хреста, але, як ми довідалися, Підбуцький звільнив нас із посад за самовільний від'їзд. Ми були цьому навіть раді.

З появою регулярного війська, Санітарна управа знову перейшла під управу Василя і всі — за винятком мене — стали там на працю.

Але ненадовго. Дня 10 липня збудив нас Лютий—Лютенко о 3-ій годині ночі, кажучи, що фіра вже готова й чекає нас. Большевики наступають.

Я намовила Василя їхати без мене. Я знала, що фір дуже мало, і соромно було займати місце може якогось старшини, що йому загрожував розстріл з боку большевиків. Крім того боялася, що буду для Василя тягарем, бо певна була, що йому прийдеться "козакувати". Василь не погоджувався, але я завзялася і відправила його самого. Знала, що наражаюсь, але інколи буває таке внутрішнє переконання, що робиш так, як треба. Лютий ще раз забіг до мене і прохав їхати з ними. Бідолаха мусів залишати хвору жінку саму в Кам'янці і тому так співчував Василеві.

ЗА НОВОЇ ВЛАДИ

По від'їзді наших я вже не могла спати. Пішла до міста й була свідком в'їзду до Кам'янця різних старшин у червоних фуражках. Приїздили вони візниками з притороченим до коляс сіном. Смішно було бачити таке військо!

Відвідала Люту і зайшла до Ціпка і Махулька-Горбацевича, які теж не виїхали. Де я не була — всюди була метушня. Всюди спішно ховали хутра, срібло й золото в скрині, а все те закопували в землю. Кам'янець Подільський вже раз був під владою большевиків і тому її добре запам'ятали.

Прийшла додому о годині 2-ій, побачившись із усіма. Студенти наші збиралися пішки до Києва докінчувати науку. Я розуміла їх жадобу знання, хоч жаль було прощатися з ними. А на думці в мене весь час: чи встигли наші переїхати кордон? Родина Крижанівських, у яких ми мешкали, ще поралися зі своїми речами, коли появилися голодні совєтські вояки й прохали хліба. Другі залізли в сад і обносили садовину, мов саранча. У місті було тихо.

Другого чи третього дня я вирішила записатися в Собез і бюро праці. Пішла на Центральну площу, але не могла зразу трапити, де треба. Тому спиталася міліціонера. Він дуже привітно показав мені дім, а

Продовження на ст. 23

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

Вісті з Централі

Дня 27-го вересня 1981 р. відбулося цілоденне засідання Екзекутиви. На засідання були запрошені референтки: Марія Крамарчук — організаційна, Оксана Ленець — культурно-освітня, Ольга Гайдук — виховна. Затверджено плян праці тих трьох референток. Пресова референтка Ірина Чайківська є присутня на всіх засіданнях Екзекутиви і її плян теж затверджено.

Затверджено склад комісій, на підставі пропозицій референток:

Комісія організаційна: Ґертруда Бобеляк, Ірина Дорощак, Тетяна Дурбак, Іванна Мартинець, Оля Павук.

Комісія культурно-освітня: Олімпія Васьків, Орися Винник, Лідія Яців.

Комісія виховна: *Склад місцевої комісії:* Стефа Зибликевич, Наталія Лукіянович, Христина Лукіянович, Марія Одежинська, Леся Орлян, Олена Прасіцька, Ярка Телепко, Стефа Чаплинська.

Склад комісії у віддалених округах: Марта Базарко (Філядельфія), Діонізія Брочинська (Нова Англія), Ляриса Даник (Нью-Джерзі), Дана Дика (Чікаґо), Ірина Лончина (Дітройт).

Згідно з ухвалою XIX Конвенції СУА, Округи покривають частинно кошти річних засідань Головної Управи. Екзекутива СУА устійнила суму 100.- дол. річно від кожної Округи.

Перше в цій каденції засідання Головної Управи СУА відбудеться 31-го жовтня і 1-го листопада 1981 р. в Нью Йорку.

ПОДЯКА

Екзекутива СУА складає подяку Стефанії Абрагамовській-Грицко, почесній членці СУА, за щедрий дар 1000.- дол. на потреби організації.

ОБІЖНИК

Референтка суспільної опіки у своєму обіжнику із жовтня 1981 р. порушує справу допомоги новим українським біженцям з Польщі.

Найважнішою допомогою біженцям є придбання спонзорів — осіб, що зобов'яжуться спровадити біженців до США.

Другою допомогою є грошеві пожертви на вдержання біженців в переходових приміщеннях в Австрії.

Допомогова акція є зцентралізована і на терені США координує її ЗУАДК, якого членом є СУА. В міру здобуття фондів чи спонзорів буде уділювана допомога.

Грошеві пожертви на допомогу біженцям, зазначуючи "допомога втікачам" треба пересилати до Централі СУА.

Ірина Чайківська
пресова референтка

НА СТИПЕНДІЙНУ АКЦІЮ СУА ВПЛАТИЛИ В СЕРПНІ І ВЕРЕСНІ 1981 р.:

700.00 дол.: Ярослав і Анастазія Михайловичі, Чікаґо;

по **200.00 дол.:** Марія Мулькевич, Балтіморе, 102-ий Відділ СУА, Гемонд — Манстер;

165.00 дол.: 74-ий Відділ СУА, Чікаґо;

по 150.00 дол.: Наталія Даниленко, Філядельфія, д-р Михайло і Іванна Головаті, Кравн Пойнт;

100.00 дол: Орест і Оксана Кузьми, Гартфорд (доповнення 200.00 дол. стипендії);

50.00 дол.: Анна Ґайдичук, Боффало;

40.00 дол.: Дарія і Лев Ломиші, Дункірк;

25.00 дол.: Галина Шембель, Бінґгемтон;

20.00 дол.: Ярослава Яросевич, Ріґо Парк;

НА ФОНД ІМ. ЕВИ СТАШКІВ ВПЛАТИЛИ ВІДДІЛИ СУА:

28.00 дол: 38-ий , Денвер;

По 27.00 дол.: 11-ий, Трентон, 73-ій, Бріджпорт.

1.632.48 дол.: Союз Українок Австралії, на стипендії до Европи. На ту суму зложили: Масляк-Хвиля, Кордовський-Цуньовська, Гриневич-Війтович, д-р Гліб Дубик, М. Славич, О. Тарнавська, Яремович-Ґарків, Берегуляк-Кузик, І. Денис, Д. Кошарич, С. Сивенька, І Чор.

Разом 3.514.48 дол.

Ірина Качанівська
касирка стипендій СУА

ПРИГАДКА ПРО ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ПОК. ЕВИ СТАШКІВ

На заклик референтури суспільної опіки СУА вшанувати світлу пам'ять фундаторки стипендійного фонду пок. Еви Сташків (обіжник, квітень 1981 р.і нотатка у "Вістях з Централі") символічною однодоляровою пожертвою від членки — досі (кінець вересня) відгукнулися слідуючі Відділи: 3-ій, 7-ий, 17-ий, 20-ий, 27-ий, 38-ий, 46-ий, 50-ий, 56-ий, 57-ий, 65-ий, 67-ий, 71-ий, 73-ій, 76-ий, 91-ий, 102-ий та 104-ий.

Відмічуючи з вдячністю вплати членок повищих Відділів, щераз пригадуємо і просимо всіх членів виявити свою солідарність у вшануванні цієї заслуженої членки СУА, бо тут справді ходить про вияв єдности членів, що нам усім треба з великою наполегливістю плекати.

Відділи, які ще не перевели збірки, просимо переслати повну суму з каси Відділу, а опісля допильнувати, щоби кожна членка вплатила ту символічну пожертву.

НІОДНА ЧЛЕНКА НЕ МОЖЕ СТОЯТИ ОСТОРОНЬ, ЩОБ СИМВОЛІЧНО — МІНІМАЛЬНОЮ ПОЖЕРТВОЮ НЕ СКЛОНИТИ ГОЛОВУ ПЕРЕД ПАМ'ЯТТЮ ЕВИ СТАШКІВ, ЧЛЕНКИ 17-ГО ВІДДІЛУ СУА В МАЯМІ, ФЛОРИДА.

Стипендійним фондом ім. Еви Сташків опікується заступниця голови СУА Теодозія Савицька.

Коли Ви хочете знати про велику й важливу працю СУА —
СТАНЬТЕ ПЕРЕДПЛАТНИКОМ "НАШОГО ЖИТТЯ"
Коли Ваша приятелька чи родичка живе далеко від українського поселення —
ПОДАРУЙТЕ ЇЙ ПЕРЕДПЛАТУ "НАШОГО ЖИТТЯ"
Коли Ви чи хтось цікавиться сучасними проблемами жінок, в тому українських —
ПОРАДЬТЕ СТАТИ ПЕРЕДПЛАТНИКОМ "НАШОГО ЖИТТЯ"
Коли господиня хоче прийняти гостей українськими стравами —
ПОРАДЬТЕ ЇЙ ЧИТАТИ ПРО ЦЕ В "НАШОМУ ЖИТТІ"
Коли мама чи бабуня задумає вишивати дарунок для своїх найменших
ЗНАЙДЕТЕ УЗОРИ В "НАШІМ ЖИТТІ"
Коли хочете прикрасити свою хату модними тепер ручними роботами
ЗНАЙДЕТЕ ІДЕЇ І СПОСІБ В "НАШОМУ ЖИТТІ"
Коли хочете прочитати дитині казку, побавитися в гру —
МАТЕРІЯЛ ЗНАЙДЕТЕ В "НАШІМ ЖИТТІ"

Кожна нова передплата, це фінансова база для кращого, цікавішого оформлення і поміщення матеріялів.

Кожна нова передплатниця "НАШОГО ЖИТТЯ" — це підсилення бази для збереження нашої національної ідентичности.

В ДЕКАДІ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ "НАШЕ ЖИТТЯ" хай стане на поміч УКРАЇНСЬКІЙ РОДИНІ.

НАДІСЛАНІ КНИЖКИ

Верига, Василь. "Дорогами Другої Світової війни". Торонто. Накладом Братства кол. Вояків 1-ої УД УНА. 1981. 259 ст.

Верига, Василь. "Там де Дністер круто в'ється". Торонто. Вид-во "Срібна Сурма". 1974. 278 ст.

Камінський, Анатоль. "Яка орієнтація?". Нью Йорк. Вид-во "Сучасність". 1981. 92 ст.

Коленська, Любов. "Дзеркала". Новелі. Нью Йорк — Джерзі Сіті. Вид-во "Свобода". 1981. 223 ст.

Кошелівець, Іван. "Олександер Довженко". Нью Йорк. Вид-во "Сучасність". 1980. 428 ст.

Кузьменко, Світлана. "Півникова пригода". Торонто. Вид-во "ОПЛДМ". 1981. 21 ст.

Подворняк, Михайло. "Вітер з Волині". Вінніпеґ. Вид-во "Волинь". 1981. 242 ст.

Мечник, Е. "Від Опричини до КҐБ". Мюнхен. Українське видавництво. 1981. 332 ст.

Караванський, Святослав. "Моє ремесло". Поезії. Лондон. Українська Видавнича Спілка в Лондоні. 1981. 184 ст.

ВІТАЙТЕ ТА СКЛАДАЙТЕ ПОБАЖАННЯ СВОЇМ РІДНИМ, ДРУЗЯМ ТА ЗНАЙОМИМ НА СТОРІНКАХ "НАШОГО ЖИТТЯ"

Запрошуємо Вас, наші дорогі передплатники, читачі та прихильники складати святкові побажання, ґратуляції, подяки тощо на сторінках "Нашого Життя". Запросини актуальні впродовж цілого року, але особливо тепер, коли Різдво Христове не за горами, та й Новий Рік зближається милевими кроками. Хто б хотів, щоб бажання були вже у грудневому числі, яке вийде з друку на початку грудня, той повинен прислати текст до 15-го листопада 1981 р. Тексти, які одержимо до 15-го грудня, будуть поміщені у січневому числі нашого журналу.

Ближчі інформації гл. "Наше Життя" ч. 9 ст. 18 і 23.

НОВІ ЧЛЕНКИ

Вітаємо нових членок у 47-му Відділі Рочестер, Н.Й.

Сипняк Марію, Куціль Евгенію, Олійник Стефанію

ПОДЯКИ

Як вираз нашої вдячности усім, що морально піддержували мою дружину й мене під час моєї операції складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Богдан Цимбалістий

Сердечно дякую Управі та членкам 11-го Відділу СУА в Трентоні Н. Дж. за пам'ять про мене, в часі мого перебування в шпиталі, та за карточки, якими вітали мене із скорим видужанням.

З вдячности пересилаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Надія Ґулай

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.

С·ФУЖО
Світова Федерація Українських Жіночих Організацій
XXXIII РІК ВИДАННЯ ЛИСТОПАД 1981 ЧИСЛО 9

ТВОРЕННЯ ФУНДАЦІЙ

В останньому часі через нашу пресу перейшли вістки про творення фундацій різного роду. Зійшлося їх кілька з різним призначенням і різної висоти. Вони здебільшого призначені на культурні цілі серед нашої громади.

Пам'ятаємо нашу радість з приводу уфундування Літературного Конкурсу СФУЖО, що його створила Маруся Бек, тоді заступниця мейора Дітройту. Він діє ще й дотепер тільки в повільнішому темпі. Але недавно проголосила Маруся Бек новий конкурс для молоді на вирізки з української преси про Україну. Цей конкурс виправдав себе й оце вже йде третій раз.

СУА від літ диспонує фондом призначеним на літературні і наукові історичні конкурси. Фонд носить назву жертводавців: Лесі і Петра Ковалевих. Сл.п. Ева Сташків залишила поважну суму грошей до диспозиції СУА, на наукові стипендії. Суми цих Фондів зберігаються в банках, а відсотки використовується на цілі згідно з бажаннями жертводавців. У випадку Фонду ім. Еви Сташків, СУА закликає своїх членів, щоб доповнювали Фонд, своїми датками. Існують теж менші фонди, як Семена Маґаляса і Михайла Плешкана.

На видання "Нашого Життя" створено крім Пресового, Запасний Фонд, (первісно у висоті 50.000, а згодом підвищений до 75.000 дол.) з якого відсотки призначені на покриття витрат "Н.Ж".

Ці фонди, як і стипендійний Фонд СУА спираються у великій мірі на жертвенности членок СУА та інших, приватних осіб.

Але тепер зійшлося проголошення кількох конкурсів і фундацій.

Найскоріш проголошено фундацію постійної нагороди за працю з бібліографії. Фундаторами стали д-р Микола й Володимира Ценки з Філядельфії. Проголошено її ще за життя покійної громадської діячки Володимири, та перше її признання сталося вже по її смерти. Місце матері зайняв її син Олексій. Зголошення полягає в оплаті нагороди 1.000 дол. на найближчих п'ять літ. Дальші проголошення виринули в часі 19 Конвенції СУА з нагоди звіту про Український Музей у Нью-Йорку. Коли стало відомо, що Музей потребує фондів, коли має рости й розвиватися, тоді зголошено дві фундації. Одну з них створила співачка Марія Ясінська Мурована, яка пожертвувала десять тисяч дол. на постійний фонд. Вона розуміє це, як признання нашому Музеєві, що створив такі цінності в важких умовинах. Другу фундацію створили у висоті 5.000 дол. Лідія і Василь Кий із Честеру. Їхня фундація є родинна, вона буде доповнена родинними датками, бо створена в пам'ять Івана і Ксені з Гладких, батьків Василя Кия. А четвертим прикладом буде проголошення фундації 10.000 дол. на працю Українського Вільного Університету, що її заложили Микола і Марія Бойчуки з Нью Джерзі. З неї створено фонд, який буде давати стипендії на студії українознавства.

За короткий час стільки родин чи одиниць висловилось у користь української культури. Це немов переломилася якась запора. Давніш усі намагання були звернені в бік Українського Інституту в Гарварді і туди йшли більші чи менші пожертви. А тепер показалося, що розкрились українські серця і кишені взагалі в напрямі української науки і культури.

Це дуже приємний об'яв. Треба радісно повітати факт, що жертводавців прибуває, і що вони жертвують у різних напрямках. Це є доказом, що наше суспільство заможне і відчуває потребу причинитись до піднесення рівня нашої культури.

МУЗЕЙ ІМ. АЛЛИ ГОРСЬКОЇ В АНГЛІЇ

Вже на початку нашого поселення членки думали про музейну збірку. Всі вони любили вишивку і старались придбати взір на вишивану річ. Врешті сталося так, що в кожному гуртку знайшлася невеличка збірка.

Врешті в 1956 р. закуплено в Манчестері шафу, в якій зберігались зібрані предмети. Вкінці шафу з Манчестеру перевезено до Лондону, а звідтіля до Лестеру. Тут проживала Уляна Андрушенко, що була мистецькою референткою Гол. Управи. Отже у 1964 р. відкрито Музей ім. Т. Шевченка, що мав уже 120 експонатів. Було там уже кілька шаф, і був відчинений він у відповідному часі.

У 1971 р. постановлено перенести Музей до Манчестеру. Це був більший наш осередок, що мав більший рух населення. Коли впорядковано музейну збірку в кімнаті Дому СУБ, 9-го жовтня 1971 р. відкрито Музей, додавши до його назви наймення Алли Горської. Завідує Музеєм Марія Карапата, що разом із Теклею Ткачук дбає про його 400 експонатів.

Музейну збірку збагатила подарунками і своєю порадою Лариса Вацке, мистецька референтка СФУЖО.

ВІДІЙШЛА УЛЯНА ЦЕЛЕВИЧ

Вістка про відхід бл. п. Уляни Целевич діткнула жалем усе організоване жіноцтво. З нею втратили ми жінку великих громадських прикмет, що мала за собою видатний громадський шлях.

Уляна народилася в Америці в родині Дидів і в віці 10 років повернулася з родиною до краю. Тут вона закінчила вчительську семінарію, а потім доповнила це гімназіяльною матурою, щоб могти студіювати на Львівському університеті. Ще в середній школі виявилось її громадське наставлення — вона очолювала групу Сокола на здвигу в Стрию. Але й у тому віці вже зазнала вона переслідування польської влади, яка покарала її виселенням з прикордонної смуги.

Вибух війни у 1939 р. поставив перед нею потребу еміґрації. Молода Уляна замешкала у Волі Миговій на Лемківщині і тут захопилась народніми обрядами лемків. Їй удалось змонтувати сценарій свята Івана Купала, яке потім сфільмувала кіностудія.

З вибухом німецько-совєтської війни Уляна опинилась у похідній групі, що пішла на центральні землі. Це було для неї великим зрушенням, як також німецька тюрма, що її там зазнала. Повернувшись звідтіля Уляна працювала в Жіночій Секції УЦК у Львові. Широке поле праці відкрилося перед нею. Тут Уляна пізнала всі ділянки, що належать до праці жіноцтва та ще й у тому воєнному часі. В той час вона одружилась із Євгеном Целевичем і мала донечку.

Велика мандрівка привела її разом із донечкою Ларисою до Баварії. Тут вона, як американська громадянка, допомогла в заходах у командування 7-ої армії, щоб припинити видавання людей совєтам. Із першими нашими переселенцями вона опинилась на землі Вашінґтона. І тут, щасливий випадок хотів цього, вона могла передати привіт українського жіноцтва з Европи на 1-му Конґресі СФУЖО у Філядельфії.

Уляна поселилася в Чікаґо. Повдовівши, вийшла заміж удруге за мґра Андрія Стецюка. Включилася в працю Визвольного Фронту. Довгі роки очолювала відділ АБН і входила до Гол. Управи ООЧСУ, як референтка жіночих справ. Аж урешті в 1967 р. вдалось згуртувати жіноцтво в окрему організацію і на першому з'їзді вибрано її головою.

Уляна поставила організацію жінок ОЧСУ за певною схемою, що була їй притаманна. Після організаційних початків вона зосередила свою увагу на зв'язках. Їх виконувала пляново й упорядковано. Ту саму методу застосувала, коли її вибрано у СФУЖО головою Комісії Оборони Переслідуваних. У 1975 р. увійшла до проводу української делегації на Світову Жіночу Конференцію в Мехіко, а пізніш висунула петицію українського жіноцтва в обороні жінок-в'язнів. Її вручили ми голові Комісії Прав Людини при ОН, а також Комісії Прав Людини при Стейт Департаменті.

І врешті важка недуга поклала край її замірам. Останній раз з'явилась Уляна на Заг. З'їзді ОЖ ОЧСУ восени 1980 р., де її вибрано знов головою. Та недовго судилось їй провадити організацію, дня 18-го серпня 1981 р. вона відійшла у вічність.

Вічна Їй Пам'ять!

ДАТА НАРАД УПРАВИ

Наради Управи СФУЖО, що були призначені на 10, 11 жовтня 1981 р., треба було пересунути на 5 тижнів. Вони відбудуться аж 14 і 15 листопада 1981 р. з тією самою програмою, що була заповіджена. Причиною пересунення був Єпархіяльний З'їзд ЛУКЖ, що відбувся в Торонто.

Дня 13 листопада, в п'ятницю, відбудеться нарада Фінансових Комісій ЗСА й Канади у Домі СУА у Філядельфії. Участь у цій нараді можуть узяти представниці складових організацій.

СЕНЬЙОРКА ЖІНОК-В'ЯЗНІВ

Недавно наспіла вістка про Надію Суровцеву, сеньйорку жінок-в'язнів, яка проживає в Умані. Їй недавно минуло 85 років. За нею довге й багате в різні переживання життя. Вона вийшла на еміграцію в 1919 р. і в Відні закінчила свої студії докторатом з історії. Пізніш вона повернулась на Україну тоді, коли й М. Грушевський. Але їй не дали довго працювати. Засудили її, й вона провела довгі роки на півночі. Був також засуджений і загинув там її чоловік.

Повернулась вона по амнестії в 1956 р. Замешкала в Умані разом із братовою. Тут вона розгорнула діяльність, яку можна було їй розпочати. Стала працювати в музеї і запрошувала мистців і письменників на літературні вечори. Хоч це їй удавалось якийсь час робити, проте скоро в цьому їй перешкодило її минуле. Коли вона перестала працювати в музеї, стала писати спогади. Та КҐБ почало робити в неї обшуки під закидом фальшування грошей або крадежі. Поволі забрало все написане, щоб його ніколи не віддати.

Тепер наша вчена-історик залишилась сама. У 85 років вона вже погано бачить і тільки насилу ходить. Та вона не тратить надії і життєвої сили. Рада, що їй залишилось ще стільки життя, бо може допомогти іншим в'язням, що вийшли на волю.

80-РІЧЧЯ АРТИСТКИ

Недавно відзначила українська громада в Міннеаполісі 80-річчя Олени Бенцаль-Карп'як, відомої артистки української сцени. Вона походить із Кам'янця на Поділлі, де її притягнено до українського театру. Тут вона одружилась із режисером Миколою Бенцалем. Більшу частину свого життя вона присвятила праці на сцені. А коли опинилась в Америці, постановила працювати інакше. Всю свою снагу присвятила українській дітворі й молоді. Навчала їх у школі українознавства і працювала в драматичному гуртку. Ця її діяльність дала врешті теж свій вислід, бо це та сама молодь влаштувала їй 80-річний ювілей. Як радісно було їй це пережити!

СКЛАДАЙТЕ ДАТКИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "НАШОГО ЖИТТЯ"

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL. XXXVIII NOVEMBER 1981 EDITED BY A. H. Sawyckyj

Viewpoint

"MEMBERSHIP AT LARGE" IS KEY TO UNWLA'S GROWTH

by Olenka Savyckyj

Flexibility and adaptability to changing social conditions have been key ingredients in UNWLA's success over the decades and will be crucial to its further growth in the 1980's and beyond.

One area in which UNWLA has shown sensitivity to the circumstances in which some Ukrainian women find themselves is in its development of the concept of "members at large" (vilne chlenstvo). This concept, developed in 1978, enables a Ukrainian woman who lives far from a Ukrainian community, or for some other reason is unable to belong to a local UNWLA Branch, to belong to UNWLA as an "member at large."

Like other members, she pays dues, subscribes to **Our Life** and has access to UNWLA's national events.

For most women, activism in a local UNWLA branch is preferable. After all, UNWLA is built on a network of branches. It is usually easier to accomplish a goal with a group effort. Also, in a group a woman can exchange ideas, share problems and socially interact with her peers. Not least of all, a branch provides a financial base for activities.

However, Ukrainians in the U. S. are living increasingly mobile lives, often far removed from Ukrainian communities. Today, there are Ukrainian women of all ages living in almost every state of the Union. They have settled there because of careers, higher education, health or other reasons. In many instances, they may be the only Ukrainians living in the area. For such women, "membership at large" in UNWLA can provide a vital link with their ethnic communities. For them, UNWLA can play a great role, perhaps more significant than for a branch member.

What are the ways in which UNWLA could help "members at large"? First of all, by providing information about the nearest UNWLA branches or addresses of other Ukrainians in the area, particularly other "members at large."

Secondly, families living far from Ukrainian communities must often function as a Ridna Shkola for their children. They may not always have access to the appropriate instructional materials. UNWLA could provide lists of suitable children's books, teaching guides and study plans which would help both parents and children.

Ukrainian, wherever they find themselves, are always eager to inform their communities about Ukrainian culture and history by participating in exhibits, booths at festivals, and other events. In cities removed from Ukrainian communities, this task can be a little harder. UNWLA could help and encourage "members at large" in this cultural-educational sphere by providing guidelines, brochures and other materials to make the job easier and put such exhibits on a more professional level. The development of such a cultural-educational package by UNWLA would benefit not only the "members at large" but also the branches.

Since 1978, UNWLA has acquired over forty "members at large". This is less than 1% of UNWLA's approximate 3,500 membership. If the growth of "members at large" has been slow, it is no reflection on the merits of the concept, but of insufficient popularization of the idea.

How can we bring this option to the attention of the general public? The best way is through current UNWLA members. Annoucements in the Ukrainian press and **Our Life** could be increased. Most importantly, Ukrainian women must understand the concept of "membership at large" and UNWLA must develop a program to prepare materials for them.

To reiterate the goals of "membership at large":
1) To keep Ukrainians in remote areas close to Ukrainianism.
2) To include all those women who for any number of reasons cannot belong to a branch.
3) To adapt UNWLA programs in all areas to the needs of "members at large" and to prepare special materials for them.
4) To be a source of information to "members at large".
5) Most importantly, to keep in touch with them.

It is my opinion that if we can greatly increase the number of "members at large", the benefits will be twofold: UNWLA will perform a valuable service to Ukrainian society, and it will assure itself of growth and success in the decades ahead.

Ms. Olenka Savyckyj is the quintessential mobile Ukrainian woman, having been a member of two UNWLA branches (N. J. and III.) in ten years. Currently residing in Riverside, Conn., she has become a "member at large"of UNWLA. This article is adapted from a talk she gave at UNWLA's 19th Convention in Philadelphia in May 1981.

LOW VISION, HIGH HOPES: ONE WOMAN'S VIEW

The spacious lobby of the Chase Park Plaza Hotel in St. Louis, Missouri, was crowded with people, seeing-eye dogs and white-tipped canes. Among the totally blind were many partially sighted who, like me, manage without dogs or canes. These several hundred delegates and guests, from almost every state including Hawaii, were there this past July for the 20th annual convention of the American Council of the Blind. More than a dozen affiliates of the A. C. B., such as American Blind Lawyers Association, National Association of Blind Teachers, World Council of Blind Lions and the Council of Citizens with Low Vision, had scheduled luncheons, dinners, seminars, workshops and conferences.

The Council of Citizens With Low Vision was holding its 4th annual conference in conjunction with this A. C. B. convention since, of the estimated 1¾ million partially sighted persons in the United States approximately 400,000 are classified as legally blind. The C. C. L. V. aims, among other things, at establishing the right of partially sighted people to make full use of their remaining sight with the help of visual aids and services. In addition it provides a mechanism through which visually impaired individuals can express needs and interests, and educates the general public, professionals and the partially sighted themselves as to their potentialities and special neeeds.

The C. C. L. V. conference opened with an address by William Gallagher, president of the American Foundation for the Blind, who spoke of the change in the Foundation's program focus from education and vocational training of young blind persons to the special needs of the blind senior citizen. Halfway through his anecdote-filled presentation it became apparent that this man was totally blind and reading his speech from Braille notes.

The conference had a varied agenda. A renowned ophthalmologist spoke on the principal causes of diminishing vision in the older person; a speaker from Social Security explained the current changes in the Social Security System as they affect the visually impaired; the newest developments in the field of optometry were explained on a visit to the University of Missouri; and there was a panel on recreation for the low vision senior citizen.

During the conference a film was shown illustrating the use of a closed-circuit T. V. apparatus which enlarges print up to 45X. This machine enables an individual to read, write, type and do many other things. It could be seen and operated at a "Boutique" salesroom where many of the participating groups sold articles as fund raisers.

It was a unique experience for me to be part of such a large assembly of visually handicapped people. As a partially sighted person, I had traveled to Missouri for this conference in an effort to overcome an increasing sense of frustration and stress which I experience daily as a city dweller. Department store shopping, crossing streets, using unmarked stairs, filling out medical insurance forms and reading mail with the help of magnifying glass, and not recognizing friends as I walk in the neighborhood, were all becoming more and more distressful.

In St. Louis, I met many people like myself and had the opportunity to talk and laugh about our common problems. In the hotel restaurant, I watched and marveled at the conventioneers as they ordered from Braille menus and laughed and chatted noisily over cocktails and dinner. About 150 convention participants attended a performance of "Camelot" starring Richard Harris at a beautiful outdoor theatre in the nearby park. I was astonished at the enjoyment expressed by the blind delegates who joked about the colorful sets and costumes. I felt very fortunate indeed to be able to see the sets, actors and costumes, however indistinctly.

As a result of attending this conference I've become more aware of the many forms of assistance provided for the handicapped through government agencies, foundations and organizations. The latter two however, are privately funded and staffed largely by volunteers. The visually handicapped, for example, have access to large print editions of newspapers and magazines; as well as classic and contemporary literature and popular magazines recorded on discs or special cassettes. The recorded material, or Talking Books, and special machines for their use are provided free of charge by the Library of Congress and distributed through local libraries for the blind and physically handicapped. The recordings are done by volunteer readers in English and some are available in foreign languages.

Wouldn't it be wonderful if some Ukrainian group undertook the task of recording at least a few Ukrainian classics? Information on how to go about producing some Ukrainian Talking Books can easily be obtained from the nearest library for the blind and physically handicapped.

There are many changes or modifications to be made in order to make life less frustrating for the visually impaired. Gradually things are being done through the efforts of individuals and groups such as The Council of Citizens With Low Vision.

The Year of the Disabled brought to the attention of the general public that segment of the population which, despite limitations of varying degrees, is a viable force in all sectors of public and private life. There are handicapped people in every field of human endeavor. They contribute skills, talents, ideas, perspectives and a sensitivity derived from their unique condition.

Support of programs and actions aimed at the special needs of the handicapped will ultimately enrich all our lives.

Alexandra L. Riznyk

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.

Interview

MARIA MOTYL: MICROBIOLOGIST

Dr. Maria Motyl — accomplished microbiologist, dedicated community activist, and modest, unassuming individual — these are the qualities which characterize this remarkable young Ukrainian woman.

In the last three years, Dr. Motyl has done research at Rockefeller University in the forefront of tropical medicine, in the area of development of a vaccine against malaria, the #2 disease in the world today.

"There are over 200 million cases of malaria each year, with a 1% death ratio. That's two million deaths, usually children," she says.

ON MALARIA RESEARCH

Malaria research is a fight against the disease on two fronts: the development of a drug against the parasite malaria itself, and a pesticide to kill mosquitos, which are carriers of the parasite. The research goes on continuously, since the parasite or mosquito become immune to the drugs and pesticides very quickly, sometimes as soon as two years, necessitating further research.

"When you think that scientists must screen over 100,000 drugs to find one that is not toxic to humans, yet one to which the parasite will not develop a resistance, you get a feeling for the magnitude of the problem," Dr. Motyl explains.

Currently, she is Research Fellow at the Mt. Sinai Hospital in New York, where her responsibilities include teaching microbiology at the Mt. Sinai Medical School, studying clinical and diagnostic techniques for infectious diseases and doing individual pure research, which she still finds the most intellectually stimulating. Her goal: to become Director of a Research Clinic in a hospital or in industry, allowing her to teach as well as to continue research in her favorite field: tropical medicine.

Why tropical medicine? "There are so many more exotic diseases in tropical counties," Maria smiles. "After all, how excited can you get about strep throat?"

ON UKRAINIAN ROOTS

Her interest in science first manifested itself at an early age. "I always wanted to know the causes of things, how things worked in nature, which is what biology is all about," she says.

Born in New York to Maria and Alexander Motyl (her father was born in Ukraine; her mother was born in the U. S. but was raised in Ukraine) Maria grew up in the heart of the Ukrainian community in the East Village, and attended St. George grammar school. She went on to Hunter High School, received a Bachelor of Science in Biology from City University in 1972, and a Ph. D. in microbiology from Cornell University Graduate School in 1978, where she did research on the Venezuelan encephalitis virus for her doctoral degree.

Dr. Motyl's involvement in the Ukrainian community that nurtured her has remained over time in spite of a demanding career schedule, and she is not unaware of the potential conflict this can generate.

Tropical medicine holds the most interest for microbiologist Dr. Maria Motyl. She has done malaria research at Rockefeller University, one of the world's most prestigious research centers.

Д-р Марія Мотиль — мікробіолог

"If I could belong entirely to the American world, I know I could do even better, career-wise. But I do have this compulsion to be involved in Ukrainian matters. The extended Ukrainian community gives me a feeling of belonging; it gives me my identity. I wouldn't trade it for anything, even with some of its negative aspects," Maria says.

ON COMMUNITY ACTIVISM

What does her involvement consist of? She has been active in Plast for many years as girl scout leader, has been serving on the National Executive of Plast for the past two years, and is heavily involved in organizing the 1982 Plast Jamboree, where she will be in charge of the girl scout contingent (about 500 people).

"I joined Plast at the age of ten and learned a lot about nature from all my camp experiences. I believe in

CHRISTMAS THOUGHTS — A GIFT FOR ALL SEASONS

It's that time of year again when you begin to agonize over what Christmas gifts to buy for whom. Can't you see it already? Trudging from one department store to another on a Saturday afternoon in late December, with a pounding headache and aching feet, desperately looking for the one gift your aunt, cousin or girlfriend **really** needs for Christmas.

But when you stop and think about it, if she really needed something, she probably went ahead and bought it for herself. Besides, how do you know that the elegant blouse you have in mind for her will fit, or that she'll like the color, or the style?

There is a solution. Why not eliminate all the hassle and give a gift with a difference: a year's subscription to **Our Life** (and if you're feeling generous, a two-year subscription).

In **Our Life** the reader will find interesting articles (in Ukrainian and English) about Ukrainian culture, activities of Ukrainian women in the U. S. and abroad, embroidery patterns, tasteful and exciting new recipes for Ukrainian food, children's stories and games. In fact, there's very little that Ukrainian women of all ages won't find interesting in **Our Life.**

Not least of all, your Christmas gift won't be put away in a clothes drawer to be worn when you come around to visit. **Our Life** will continue to be read month after month, delighting the recipient and her family. (By the way, did you know that many of our readers are men?)

Finally, if you need any more persuasive arguments, ask yourself: What can you get for $13 in the store these days? The answer is: Not much.

To arrange for a gift subscription, send a check or money order for $13 to **Our Life,** 108 Second Ave., New York, NY 10003. Be sure to include a letter specifying the name and address of the recipient. We'll then send her an announcement letting her know that she will receive a unique Christmas gift — in twelve installments!

Let us hear from you. Christmas will be here sooner than you think.

---

giving back to my youth organization some of the time and benefits I received from it," she says.

In her student days, Maria was active in the New York City Ukrainian Student Hromada in its heyday of 1967-1974 when she worked tirelessly as circulation manager of the Hromada's **New Directions** Magazine. For the last eight years she has been active in the Committee for the Defense of Soviet Political Prisoners, writing petitions, holding community meetings, preparing materials for conferences and lobbying with influential groups and individuals in American society on behalf of prisoners of conscience in the USSR.

Wherever she has been involved, Dr. Motyl has avoided fancy titles and her photos strewn across the pages of the Ukrainian press. That's just not her style. Her style is: persistence, consistency and plain hard work.

Maria denies the sterotype of the absentminded scientist who does not see the world beyond her microscope. "Look at Linus Pauling, who won Nobel prizes both for biochemistry and for peace," she points out.

ON CAREER OPPORTUNITIES

"If a young science student asked me for career advice today, I could say without qualification that the opportunities in the fields of applied microbiology, chemistry, biochemistry or biology are tremendous now, compared to even five years ago," Dr. Motyl says. "Industry and big business have become very interested in genetic engineering — the manipulation of DNA, the basic structure of all life, which has opened the possibility of limitless production of such scarce compounds as insulin and interferon. And the commercial production of bacteria that will eat oil spills is probably in the near future."

Genetic engineering is an exciting field that offers the scientist the challenge of pure research plus generous financial rewards. "But as for myself," Dr. Motyl admits, "If I had the chance to start all over again, I would choose the same path I did eight years ago."

ON FEMINISM AND NETWORKING

Dr. Motyl is concerned with feminism, because in her field, as in so many others, she sees evidence of discrimination against women. "Women scientists are denied faculty tenure and work at a lower pay scale than men. This is particularly true for women several decades older than myself," she says.

"I believe there's a whole generation of young Ukrainian women like myself out there who have not been willing to join the women's movement per se, but who would be glad to combine their interests in women's issues with their ethnic orientation in the context of a Ukrainian women's organization.

"I think that every stage of one's life demands an association with people who share similar ideas and experiences, feelings of camaraderie. At this time, I personally feel a strong need to associate with a network of professional women with whom I could share ideas and concerns about what it means to be Ukrainian and female in today's society.

Anisa Handzia Sawyckyj

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів США - Нью Йорк, Н.Й. США.

NASHE ZHYTTIA ENGLISH DIGEST

Editorial

CRITICISM, OR INSULT

Who among us does not like praise?! However, sometimes words of prise are overdone and are meaningless, sometimes even embarassing. In short, one must know how to present words of praise, one must also know how to accept them. Accepting praise means accepting a responsibility to remain worthy of that praise.

So what is there to say about criticism? It is always hard to accept, even when one is presented with gentle words of constructive criticism, whose goal is not to hurt, but to repair. Friends often make comments out of love; their goal is to repair mistakes, they want us to be better than we are now, that we not make the same mistakes twice. Critics point out mistakes to persons, groups and nations out of love, out of a feeling of closeness.

In the "New America", a paper put out by Jews from the USSR, a Jewish author wrote that the Hebrew nation helped execute the Soviet Purges. He was accused of insulting his nation. As an answer, the author told about serving as a prison guard, guarding the worst offenders. Whenever he met a particularly base character, whether prisoner or guard, he hated them even more if they turned out to be Jewish. He loved his nation and demanded better things of his people than of anyone else.

Not long ago, I heard from a former political prisoner of the USSR this report: one of the guards, with a purely Ukrainian last name, had made some requests of a Ukrainian prisoner. He had told her that he, too, was Ukrainian. To which she answered: "I can forgive you everything, but the fact that you are Ukrainian I cannot forgive."

A mother loves her child and wants it to be the best child possible. Because she loves her child, she praises him, but she also criticizes him, teaching him what is right and what is wrong. If she only praised him, how could he turn out to be the best?

The editorial office often gets letters from readers who are insulted that authors of articles occasionally criticize the behavior of some person or group. The critics feel that the authors are "insulting the Ukrainian nation."

We love our nation and want it to be the best of all nations. We represent our nation in the free world and we must always be sure to do what is proper and right. We Must be able to accept criticism and to learn from it. A criticism should lead to discussion and argumentation leading to a common understanding of the facts. Unfortunately, debators of the matter in question often argue using derogatory adjectives instead of the facts.

As the goal of criticism is to point out and to repair mistakes, to convince, the goal of scolding is to vent one's anger and to insult.

One must know how to praise; one must also learn how to criticize, using the art of argumentation, not scolding. One must also learn to accept and benefit from constructive criticism, to grow, to better represent our nation in the free world.

Translated by M. Jarymowycz

Продовження: КРІЗЬ ПОРИВИ ЖИТТЯ

коли я поверталася, зупинив мене сам із якимсь запитанням. Тоді в свою чергу я запитала, звідкіля він мене знає.

— Знаю, аякже! На Великдень ви розносили по тюрмах подарунки, я був там!

Я пригадала собі мої відвідини в тюрмі і що начальник тюрми не допустив мене до галичан, а замість того казав нам обдарувати злодіїв:

— От, подумала я, — маю протекцію в нової влади...

Крижанівський прохав мене йти на працю в Упродком, де він сам працював і боявся, щоб йому не дали секретаря з комуністів. Я погодилася. Начальником Упродкому, себто Уєздного продовольственного комітета був тоді тов. Мушиманський. З ним я познайомилася було серед дивних обставин. Жінка одного галичанина-більшовика Сіяка лежала хвора на тиф у Кам'янці тоді, коли я опікувалася хворими по домах. Очевидно, що і її я оточила певною опікою. Мушинський одного дня привіз їй гроші від чоловіка і незабаром попав теж до тюрми. По окупації Кам'янця він зараз же виплив наверх, але мої послуги хворій жінці він пам'ятав. Він охоче призначив мене завідувати відділом заготівлі сільських продуктів; відділ підлягав Крижанівському.

Все йшло добре до приїзду нового начальства. Незабаром призначили нам нового начальника "товариша" Ємця. Це був малоосвічений матрос із усіма прикметами такого. В день свого призначення на начальника Упродкому він з'явився в уніформі матроса і наказав усім зійтися в одну кімнату. Ніколи не забуду його промови. Говорив по-російськи:

— Таваріщі! — почав він. — От ви відєлі, какурат, (він дуже радо вживав цього слова) разную власть. Била в вас польская власть, била і пєтлюровская, тєпєрь прішла, какурат, совєтская власть. Што ж то, какурат, значіт? Ето значіт: довольно воровать! Довольно лєніться, пєть песні і танцовать. Кто, какурат, вийдєт с работи на 5 мінут раньше ілі опоздает на 5 мінут, будєт висланий на работу в концентраціонний лаґер, а кто украдет, какурат, хоть один рубль, будєт разстрєлян! Довольно, какурат, бить безчувственнимі скотамі, надо бить сознатєльнимі людьмі! А тепер ідіте по своіх комнатах і, какурат, занімайтесь своім дєлом! Пращайте, таваріщі!

Продовження буде

наше харчування

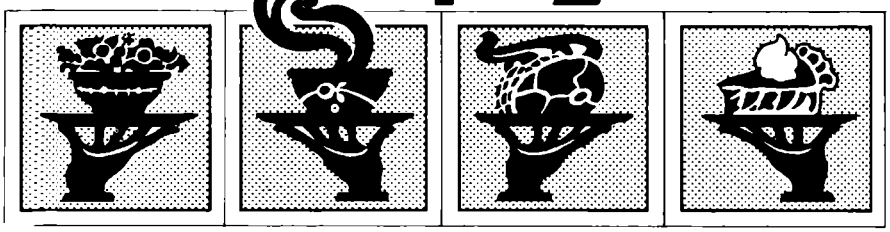

СКОРІ ОБІДИ ДЛЯ ДВОХ ОСІБ

ЛУКІЯ ГРИЦІВ

ВОЛОВЕ М'ЯСО (ЯЛОВИЧИНА) З КАПУСТОЮ

1/2-3/4 фунта волового м'яса без товщу (м'ясо стейкове)
1 ложка соєвої підливи (soy sauce)
1 чайна ложечка крохмалю
1/2 чайної ложечки свіжого імбиру
1/2 малої головки китайської або волоської капусти потятої на півінчеві поясочки
4 ложки олії
1 зубець потовченого часнику
1 зелений перець потятий на поясочки

ПІДЛИВА (СОС) ДО ВАРЕННЯ

1 ложка крохмалю,
1 ложка цукру,
1/2 горнятка росолу,
1 ложка соєвої підливи,
1 ложка терпкого вина.

М'ясо краємо в дуже тоненькі поздовжні поясочки. Крохмаль, соєву підливу і імбир змішуємо разом в мисці, додаємо м'ясо, вимішуємо та залишаємо на боці. В міжчасі нарізуємо китайську капусту в пояски.

На великій сковороді розгріваємо на дуже горячо 2 ложки олії, додаємо м'ясо та варимо 2-3 хвилини, безперервно мішаючи. Тепер перекладаємо м'ясо до окремої миски, а до сковороди додаємо дві ложки олії, які остались та зелений перець і часник; варимо 30 секунд, додаємо капусту та знову безперервно мішаємо і варимо 2 хвилини, або поки капуста не є напів зварена і ярко зелена. Докладаємо тоді м'ясо і підливу до варення (приготовлену як вище подано), варимо мішаючи, щоб згусло, знову біля 2 хвилини. Вкінці домішуємо 2 зелені цибулини, дрібно краяні і зразу подаємо з вареним, гарячим рижем.

СВИНЯЧА ПЕЧЕНЯ З РИЖЕМ

1/2 горнятка сирого рижу
2 великі кусні свинячої полядвиці
сіль, перець
борошно (мука)
1 ложка гарячого товщу
2 платки великого помідора
2 платки зеленого перцю
2 платки великої цибулі

Кусні м'яса посипаємо сіллю і перцем, обкачуємо в борошні та підсмажуємо з обох боків на гарячому товщі.

Укладаємо м'ясо на дні посудини, в якій будемо його пекти; на нього накладаємо платки помідора, зеленого перцю та цибулі, посипаємо сіллю і перцем та все це обсипаємо довкруги підвареним рижем та вливаємо воду, в якій цей риж варився. Зверху риж солимо. Щільно накриваємо покришкою та печемо в печі (350° F) около 45 хвилин. Якщо під час печення риж зверху висохне то можна долити води.

ПЕЧІНКА З ЦИТРИНОВОЮ ПІДЛИВОЮ

3/4 фунта волової печінки, краяної в куски пів-інчевої грубости
сіль, перець, борошно (мука)
1 яйце легко вбите
3/4 горнятка сухариків
1/4 горнятка масла
2 ложки цитринового соку
1/2 чайної ложечки цукру

Печінку посипати сіллю і перцем, посипати борошном, замачати у вбите яйце і в сухарики. Смажити на розтопленому гарячому маслі (2 ложки) з обох сторін 3-4 хвилини. Вийняти печінку і тримати теплою. До сковороди додати решту масла, сік з цитрини, цукор; добре загріти, щоб цукор розтопився і полити тим печінку. Подавати з вареною морквою, зеленою салатою і свіжою булкою.

СЕРЕД КВІТІВ І ЗЕЛЕНІ

Хмарні, короткі і холодні дні листопада змушують нас огрівати мешкання. Це огрівання дуже висушує повітря, а сухе повітря не є сприятливим для наших хатніх рослин, особливо для рослин, які літом розкошували надворі, де було доволі світла, сонця і вологости.

Вазонки з квітами, які вносимо з надвору в хату, найкраще розставити там, де зимували минулого року.

В хаті напевно у деяких рослин пожовкнуть і облетять листки, але тим не дуже то треба журитися.

Спершу треба оглянути листки чи не намножилися на них шкідники — павучки та мушки. Якщо так, то скроплюємо їх відповідними хемікаліями, читаючи дуже уважно вказівки, як їх уживати. Дуже важливим є не заливати вазонків водою.

Жовте листя на рослинах не завжди означає брак води. Деякі рослини є дуже вразливі на зміну місця, світла і температури. В багатьох випадках це і є причина, чому жовкне листя. Найчастіша причина того, що домашні рослини гинуть це надмірне і зачасте підливання. Від надміру води коріння, а й сама рослина гниє. Також не можна підливати квіти один чи два рази на місяць. Деякі квіти люблять більш вологу землю, а інші менш вологу. До великих вазонків наливаємо більше води, і вони так скоро не висихають, як це буває в малих вазонках.

У своїй статті про домашні квіти Carl Totemeier твердить: коли менше світла то й менше води.

Заки підливаємо вазонок, треба провірити дотиком пальця землю на 1/2 інча завглибшки, чи ця земля вже зовсім висохла, тоді підливаємо. Потім за пів години провірюємо підставки вазонків, і якщо в них є вода, обов'язково треба її вилити.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

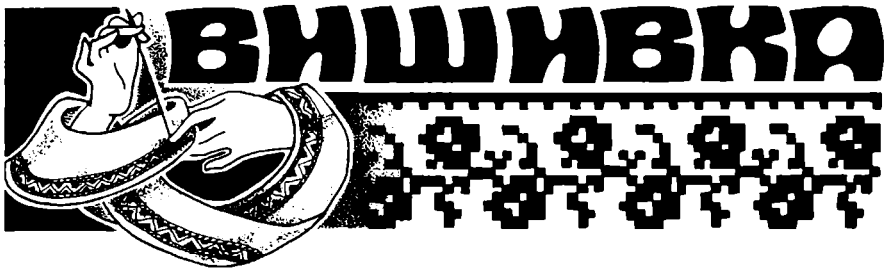

ВИШИВАНІ ПОДУШЕЧКИ

У музейній крамничці продаються — між іншими дрібничками — також подушечки на шпильки, прикрашені вишивкою. Їх виконує Оксана Трачук для крамнички, підбираючи відповідну вишивку і підбиття. Подаємо кілька зразків узорів, може хтось спробує виконати їх.

Взори. На подушечки надаються відірвані мотиви, що їх знаходимо між вишивками Буковини й центральних земель України. До такого мотиву слід підобрати обведення. Часом цей вишитий край знаходиться біля мотиву, а часом треба його докомбінувати.

1. Подушечка, вишита хрестиковим взором з центральних земель. Як матеріял послужила грубозерниста панама кремового кольору. Край творять малі чотирокутнички, доволі густо укладені. Кольори ниток: чорна ч. 310 ■ ■ ■, червона .. .. ч. 321.

2. Подушечка, вишита буковинським узором у двох кольорах, чорному й червоному. Край подушечки викомбінований із деталів головного мотиву. Вишивати нитками чорними ■ ■ ■ і червоними. .. ..

Виконання подушечки. Коли вишиваємо мотив, тоді можна підобрати відповідну підшивку, прикроїти її і з трьох сторін пришити на машині з виворoту. Подушечку виповнюємо полієстровою ватою й останню сторінку зашиваємо критим стібом у кольорі підшивки.

Рис. О. Трачук

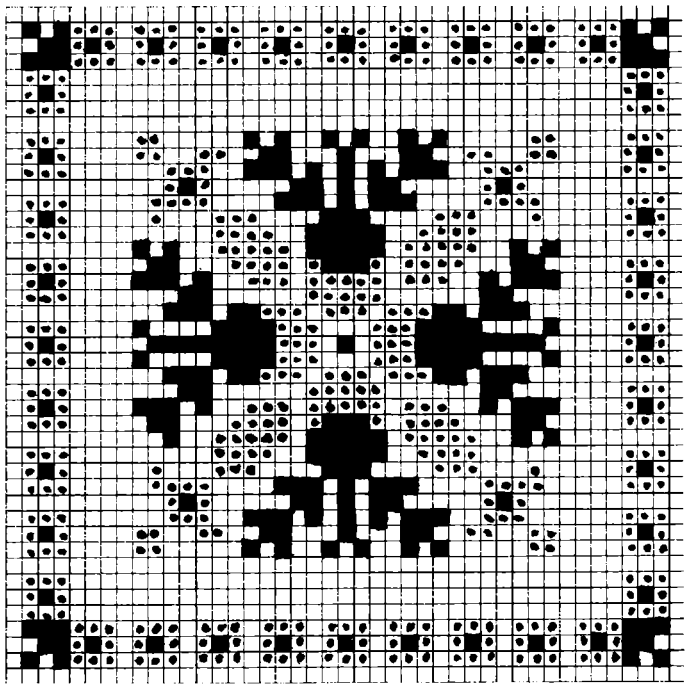

2

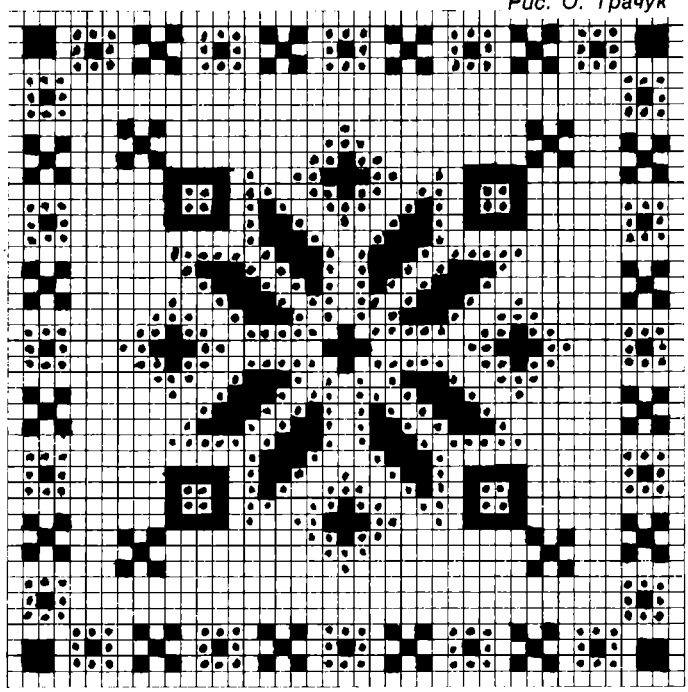

Докінчення: СЕРЕД КВІТІВ

Кактуси, за винятком Christmas and Easter Cacti, взимку підливаємо дуже мало. Також іншим квітам у вазонках даємо менше поживи, як улітку. Тепер є час, коли квіти трішки відпочивають. Однак один, або два рази на місяць ми повинні зібрати наші вазонки, вложити до ванни і там їх добре скропити водою. Заглянути треба під листки чи нема мушок, тоді, розробити воду з милом і ті листки полити. Такі "купелі" допомагають квітці затримати вологість, а листя очищується, стає зеленим і блискучим.

НАТАЛКА

ОГОЛОШЕННЯ

Під час XIX Конвенції в Філядельфії затратився **альбом із вирізками** та знімками із Українського Музею. Власницею його є Ірина Руснак. Просимо написати до Централі СУА якщо хтось знає щось про той альбом.

Усім жертводавцям, які зложили на мою листу в 1980 році суму 88.00 дол. для двоїх незаможних дітей в Бразілії, на дальшу науку і суму 115.00 дол. на висилку пакунків до Бразілії і Европи, сердечно дякую. З вдячности складаю 5.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

Олена Назар
Почесна членка 82-го Відділу СУА

ДОПИСИ З ДІЯЛЬНОСТИ ВІДДІЛІВ

ПІЗНАЙМО САМІ СЕБЕ

ГАРНА ІНІЦІЯТИВА 43-ГО ВІДДІЛУ СУА У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Так ввелося у нашій жіночій громаді, що залюбки влаштовують вечори присвячені поеткам, мисткиням і мистцям кисті чи іншим відомим громадянам. У нас мало вечорів присвячують чільним діячкам жіночого руху — мисткиням жіночого і громадського життя... Їхню працю приймаємо, як само зрозумілий факт, часом із легкою іронією. З часом їхні імена зникають з обріїв і вони відомі лише найближчим. Тому то ініціятива 43-го Відділу СУА ім. Олени Пчілки у Філядельфії під кличем "Пізнаймо самі себе" — гідна нашої уваги. Відділ постановив пригадати ширшим кругам нашого громадянства інж. Стефанію Пушкар, півзасновницю і довголітню членку Відділу, бувшу голову СУА, а теж одну з учасниць Першого Жіночого Світового Конґресу по Другій світовій війні. На цьому Конґресі, що відбувся у 1948 р., засновано Світову Федерацію Українських Жіночих Організацій (СФУЖО).

Життєвий шлях Стефанії Пушкар цікавий і важливий тим, що освіту, яку вона набула, зуміла примінити до потреб нашої спільноти. Виховання у священичій родині о.Степана Чижовича з Лужок Горішніх у Галичині наближило її до питань і проблем нашої Церкви. Економічна і промислова освіта, яку отримала на чеському університеті у Празі і студії психології на Пенсільванському Університеті у Філядельфії, дали їй знання економії, нової у тих часах психотехніки, а теж знання англійської мови. Це все вона використала для праці в краю. Після закінчення студій п. Стефанія повернулася до Львова. Там вона заложила Психотехнічний Інститут при Товаристві Інженерів. Відтак, розуміючи потребу економічного росту села, враз з Іриною Павликовською стала провадити кооперативу "Українське Народне Мистецтво", де селянки вишивальниці виконували на замовлення свої мистецькі твори. Належала до Редакційної Колеґії "Нова Хата". Ці два пости дали їй змогу розгорнути широку діяльність, організувати виставки, покази народньої ноші. Вона теж зайнялася перевозом до Америки збірки творів народнього мистецтва, яку закупив Союз Українок Америки для Міжнародньої Вистави у Чікаґо (1932 р.). Фаховими порадами допомогла влаштувати цю виставку. Треба згадати, що експонати з цієї виставки стали зав'язком музейної збірки СУА, яка тепер находиться в Українському Музеї. Перебування п. Стефанії в Америці дало їй змогу нав'язати численні знайомства так з американками, як і з жінками різної етнічної приналежности, які вона згодом теж використала.

Після повороту з Америки п. Стефанія продовжувала працю у Львові, так само працювала під час радянської і німецької окупацій. У 1945 р. покинула рідну землю і переїхала до Чехословаччини. Тут заарештували її комуністи, які запроторили її до відомої тюрми "Панкрац" у Празі. Чудом вдалося їй втікти і передістатися до Німеччини. В тому часі в Мюнхені постає жіноча організація "Об'єднання Українських Жінок Німеччини", яку організувала Ірина Павликовська. Стефанія включилася у працю цієї організації. В той час одружується з д-ром Володимиром Пушкарем і обидвоє переїжджають до Америки.

Вечір "Пізнаймо себе" Зліва: Володимир Пушкар, Ірина Гаврилів, Стефанія Пушкар, Лідія Бурачинська

"Getting to Know Ourselves." from left: V. Pushkar, I. Hawryluk, S. Pushkar, L. Burachynska.

І знову бачимо у нових обставинах п. Стефанію при праці для переселення жінок-біженок, при організуванні праці СУА, творенні нових Відділів, світличок для дітвори, курсів народнього мистецтва тощо. Як голова СУА (1965-1971) вона відкрила постійну виставку народнього мистецтва в Українському Інституті Америки в Нью-Йорку. Згодом збірка предметів народнього мистецтва стає зав'язком Українського Музею, який відкрито за головування І. Рожанковської у 1976 р.

Стефанія Пушкар була теж дуже активна в ділянці зв'язків: влаштувала зустріч з Елеонорою Рузвельт (1958) у відповідь на її захоплені репортажі про Радянський Союз; ми бачили її, як представницю СУА в Національній Жіночій Раді Америки на Конґресі Міжнародньої Жіночої Ради в Тегерані (травень 1966), де вона забирала голос у справі використання народнього мистецтва в азійських країнах.

Церковні справи були і є близькі серцю п. Стефанії. У 1969 р. вона привітала IV Собор у Римі від українського жіноцтва, працювала над упорядкуванням українського музею в Римі та є активно зацікавлена в патріяршому русі.

Стефанія Пушкар і надалі цікавиться працею СУА. Нещодавно вона допомогла Окружній Управі влаштувати курси народнього мистецтва у Філядельфії; була і завжди є рада служити інформаціями і фаховою порадою.

43-ій Відділ гарно вшанував свою членку-засновницю, вітаючи її на ширших сходинах китицею троянд. У вечорі, що відбувся у січні 1981 р. взяли теж участь Лідія Бурачинська — голова СФУЖО, Наталія Даниленко — голова Окружної Управи. Вечір пройшов цікаво і живо. А. Жилава опрацювала життєпис Стефанії Пушкар, М. Огурчак, Н. Ракоча, М. Татарська, М. Євсевська, С. Голіната доповнили різними цікавими спогадами. Принесено багато світлин. Гутірці, жартам і оповіданням не було кінця.

Думаємо, що за прикладом 43-го Відділу підуть і інші Відділи, бо серед нашого членства є багато заслужених і цікавих жінок. Відділ має надію, що їхній вечір дасть початок акції "Пізнаймо самих себе".

На основі допису пресової референтки,
Анни Сухої — зредаґувала Олена Процюк,
як пресова референтка СУА

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.

ВЕЧІР СТРІЛЕЦЬКОЇ ПІСНІ

"Пісне! Велична, рідна Пісне!
В Тобі є все: І древня наша слава,
І шум лісів, і розговори степу,
І матірня любов, і чар палкий кохання..."

(Роман Купчинський)

До кращих імпрез 20-го Відділу ім. О. Теліги, можна без застережень зачислити "Вечір Стрілецьких Пісень", присвячений композиторові й одному з творців стрілецької пісні, Михайлові Гайворонському.

Вечір відбувся 29 березня 1981 р., в привітній залі церкви Благовіщення Пр. Д. Марії у Філядельфії, виповненій ущерть любителями стрілецької пісні.

Привертало до себе увагу пано мистця Романа Василишина, що висіло на передній стіні сцени. Ноти до слів "Ой у лузі червона калина похилилася ..", прикрашені грознами червоної калини.

Організатором і душею цієї небуденної зворушливої імпрези, що була дуже дбайливо й оригінально підготована, була заступниця голови, 20-го Відділу, досвідчена піяністка, Лідія Бульба.

Вечір відкрила голова Відділу Лідія Дяченко, яка коротко подала загальний огляд стрілецької пісні, згадуючи при цьому, що її творили різні поети й композитори, а зокрема пам'ятна трійця в особах: Михайла Гайворонського, Лева Лепкого й Романа Купчинського, яких в Галичині звали "стрілецькими трубадурами".

Вітаючи присутніх на залі гостей, голова, зокрема щиро привітала Міку з Дрогомирецьких Лепку, дружину сл. п. Лева Лепкого і Софію Лепку, наймолодшу дочку відомого поета й письменника сл. п. Богдана Лепкого, яким маленька Ксеня Шуль піднесла китиці квітів.

Видимо зворушена публіка, стоячи овацією вітала обох пань.

На вступі своєї доповіді про життєвий і творчий шлях Михайла Гайворонського, д-р Н. Пазуняк з великою експресією рецитувала "Оду до пісні", Романа Купчинського, під ніжний фортепіяновий акомпаньямент Лідії Бульби.

Доповідь була ілюстрована стрілецькими піснями, що їх співали солісти, ансамбль "Калина" і тріо "Соловейки".

Концерт, що був на мистецькому рівні, почався виступом талановитого молодого співака, соліста хору "Прометей", Ігоря Кушніра, який з великим почуттям проспівав стрілецьку пісню М. Гайворонського "Ой нагнувся дуб високий". Відтак ансамбль "Калина" під мистецьким керівництвом Лідії Бульби виконав музикально і з великим почуттям ряд стрілецьких пісень. Усі члени ансамблю були вдягнені в чудові стилізовані народні вбрання, проєкту Віри Чорнобіль.

Коли "Калина" співала відому пісню "Видиш брате мій", з приємним сопрановим сольом Олі Сас, пригадались мені слова покійного Лева Лепкого, що "ні мій брат Богдан, який написав вірш 'Журавлі', ні я, який підклав музику до цих слів, не знали тоді, що ця пісня стане колись похоронною".

Усі пісні, що їх співав Ансамбль "Калина" полонили присутніх, які нагороджували виконавців бурхливими оплесками.

20-ий Відділ СУА, Філядельфія. "Вечір стрілецької пісні" Ігор Кушнір-соліст хору "Прометей" і співочий ансамбль "Калина"

UNWLA Branch 20. At left, Ihor Kushinr, soloist of the choir "Prometey," and the ensemble "Kalyna."

20-ий Відділ СУА, Філядельфія. Ансамбль "Калина"; акомпаніятор Лідія Бульба. Справа Наталія Пазуняк

UNWLA Branch 20. At the piano, L. Bulba. On the stage, ensemble "Kalyna."

Ще співало відоме тріо "Соловейки", під мистецьким керівництвом проф. Зої Маркович, у складі: Леся Леськів, Софійка Дейнека й Оля Блага. Тріо відспівало дві стрілецькі пісні в обрібці їхнього музичного керівника: "Ой упав стрілець" і "Синя чічка", що нею колись чарував слухачів наш оперовий співак, Василь Тисяк.

Зі сольоспівами виступали ще: Леся Леськів і Оля Благий.

Два твори Михайла Гайворонського: "Думку" і "Серенаду" по-мистецьки відограв скрипаль Петро Прус, чим підкреслив скрипкову творчість композитора.

Усім солістам акомпаньювали піяністки: Лідія Бульба й проф. Зоя Маркович.

До успіху вечора спричинився також чимало композитор Мирон Федорів, який згармонізував для Ансамблю "Калина" чотири стрілецькі пісні з баритоновим сольом.

В кінці програми усі присутні відспівали гимн УСС-ів "Ой у лузі червона калина"..., а Лідія Дяченко подякувала всім виконавцям, а зокрема Лідії Бульбі та запросила всіх до багатого буфету, що його приготували членки Відділу під проводом імпрезової референтки Ані Літинської.

Марія Харина,
пресова референтка

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА НОВА АНГЛІЯ

73-ІЙ ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК, БРІДЖПОРТ, КОНН.

(Хроніка за 1980 р.)

Відділ нараховує 34 членки. Цього року ми збагатились на чотири членки, а саме: Лесю Вучек, Надю Чубату, Тамару Пеленську й Надю Катречко. Впродовж звітного часу відбули два засідання управи й п'ять сходин. Всі свої зобов'язання супроти Управ Головної та Окружної Відділ вирівняв. Діяльність року Відділ започаткував влаштуванням обіду-запустів перед великоднім постом для членства й громадянства. Вдала імпреза заохотила союзянок взяти на себе обов'язок приготовити весільне прийняття для американської пари, щоб здобути більше фондів до каси.

Багату великодню виставку в шафі міської бібліотеки влаштовано 4-го березня, а 8-го березня відбувся показ писання писанок для чужинців у тій же бібліотеці. Показ перевела Т. Пеленська. Для цілости поняття про наші великодні традиції задемонстровано великодній кошик з дарами, приготованими до свячення. В продовженні циклю демонстрації писання писанок, відбувся один показ у бібліотеці в Стретфорді, а другий, теж у Стретфорді, для клюбу "Сіньйор сітізенс".

Після довшого старання завітала до нас з Нью-Йорку О. Гаєцька зі своїм ляльковим театром, котрий дав для наших дітей казку про "Лелек і Павлика-мандрівника". Виставка була великою атракцією не тільки для дітей, але й для старших.

1-го червня, як і що року, відбувся "Інтернаціональний фестиваль" з участю нашого Відділу. Показуючи наше мистецтво, як — кераміку, різьбу, писанки, вишивку, окрему увагу звернено на вишивані рушники як такі, що відіграють важливу ролю в історії та традиції українського народу. Були теж на виставці книжки про українських дисидентів в УСРС, знімки з Києва і Львова та історичних строїв. У той самий час задемонстровано писання писанок і вишивання. Відвідувачі фестивалю ставили запити, а союзянки давали вичерпні відповіді: про наше минуле, теперішнє, про українських дисидентів, про значення рушників у нашому народі.

Щоб змінити тему виставок у міській бібліотеці, Відділ заплянував дати цього року різдвяну виставку. Виставка зображувала українське село в часі Різдва; вулиця з церквою, хатами, господарськими будинками та групою колядників. Виставка була відкрита І-го грудня й тривала три тижні. 6-го грудня задемонстровано "Український Свят-вечір" з усіми традиціями: з дідухом, заставою стола, з 12 стравами та родиною. Анна Гомик прочитала реферат в англійській мові про традиційний Свят-вечір з підкресленням, що цей вечір Відділ присвячує українським політичним в'язням і американським закладникам в Ірані, що не можуть бути на Різдво зі своїми родинами.

У ділянці суспільної опіки Відділ приділив стипендію для студентів у Бразілії та даток для Гарварду й для політичних в'язнів.

Відділ співпрацював з Окружною Управою. 25-го березня брав участь в Окружнім З'їзді в Нью-Гейвен. Річні збори для вибору нової Окружної Управи відбулися в нашому Відділі.

73-ій Відділ СУА. Грудень 1980 р. Показ Свят-вечора в Україні. Родина за святковим столом, зліва: Михайло Романів, Маргарета Романів, Андрійко Чубатий, Тарас Слинівський — батько, Марія Слинівська (голова Віддулу) — мати, Михась Вучек, Адріяна Пеленська, Люба Романів.

UNWLA Br. 73. December, 1980. "Sviat-Vechir" in Ukraine. The family at the holiday table.

Різдвяна виставка в Бріджпорті, влаштована 73-ім Відділом СУА, Бріджпорт, Конн.

UNWLA Br. 73. Christmas exhibit in Bridgeport, Conn.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.

Відділ є членом Українського Музею. Беручи до уваги заклик Головної Управи СУА, Відділ приєднав 6 членів для Музею й веде дальшу акцію приєднування членства. Кожного року з нагоди "Січневих Роковин" Відділ разом з іншими організаціями бере участь у делеґації до мейора міста, де проголошується "День Незалежности". Місцева газета "Бріджпорт Пост" поміщує статті про діяльність СУА. На бенкеті з нагоди "Українця Року" стейту Коннектікат комішенера Ореста Дубна, делегатка репрезентувала наш Відділ. Відділ вшанував своєю присутністю ювілей 70-ліття Братського Союзу.

Олександра Шуст
пресова референтка

93-ІЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ СТЕПАНІВ, ГАРТФОРД, КОНН.

(Хроніка за 1980 рік.)

Відділ має 48 членок. Всі зобов'язання Відділу до Централі і Окружної Управи виконано своєчасно. За звітний час відбулося 6 засідань управи і 4 ширші сходини.

В січні 1980 р. відбулися загальні збори Відділу.

В лютому відбувся курс вишивання і писання писанок.

В березні 8 членок Відділу взяло участь в Окружному З'їзді Округи Нова Англія.

Також у березні відбувся продаж печива і членки Відділу прикрасили столи у шкільній залі на свячення пасок.

20-го квітня завітала до нас Раїса Мороз. Зустріч приготували обидва Відділи — 93-ій і 106-ий. У виповненій залі Раїса Мороз розказувала про життя дружин і родин наших політичних в'язнів. Після доповіді при чаю і солодкім присутні ставили питання, на які Р. Мороз давала задовільні відповіді. Програму зустрічі збагатив жіночий хор "Діброва".

На ширших сходинах у травні Ярослава Кукіль висвітлила прозірки і розказала про подорож до Португалії.

При кінці травня відбулася спільна прогулянка членок на фестиваль у Нью Джерзі.

22-го червня відбувся пікнік для членок, їхніх родин і приятелів.

У жовтні влаштовано вишивані вечерниці.

В листопаді делегатки Відділу взяли участь у нарадах, що їх скликала голова О. У. Нової Англії — М. Гижа.

22-го листопада відбулася вже традиційна прогулька членок до Нью Йорку відвідати Український Музей.

В грудні обидва Відділи в Гартфорді влаштували різдвяний базар з виставкою картин мисткині Ірини Зєлик.

Ірина Балко,
пресова референтка

106-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ ТЕЛІГИ, ГАРТФОРД, КОНН.

(Звіт за час від 1-го січня до 31-го грудня 1980 р.)

Відділ нараховує 21 членок. За звітний час відбулося 5 засідань управи і 4 ширші сходини Відділу.

У березні Відділ мав продаж печива перед Великоднем.

У квітні влаштували зустріч Раїси Мороз з 93-ім Відділом.

В травні вислано два пакунки до Бразілії.

В вересні відбувся розважовий пікнік для членок і родин на подвір'ї нашої голови Стефи Сиротюк. Голова запросила новоприбулих молодих пань з метою приєднати їх до Відділу.

В листопаді відбувся показ ручних декорацій на ялинку, що їх показувала і пояснювала Іванка Гринь.

Відділ спільно з 93-ім Відділом влаштував базар перед різдвяними святами. На базарі продано вінки з шишок, які зробили членки. Також продано книжки, святочні картки і печиво.

Продаж кави і печива відбувся три рази в церковній залі.

Ірена Сивенька
пресова референтка

ОКРУГА ПІВНІЧНОГО НЬЮ ЙОРКУ

(ХРОНІКА ЗА 1980 РІК.)

Окружна Управа Північного Нью Йорку з осідком в Рочестері, Н. Й., відділи якої розкинені на просторі около 250 миль, має утруднену співпрацю через їх далеке віддалення. Одначе при наполегливості голови Івонни Мартинець діяльність Округи не уступає у вислідах праці іншим Округам, які є у кращому територіальному положенні. Округа обіймає 6 Відділів: 47-ий і 48-ий в Рочестері, 49-ий і 97-й в Бофало і 68-ий і 85-й в Сиракюзах із 226 членками.

В Окрузі діє дві світлички: в Рочестері й Боффало.

Окружна Управа нав'язує контакт з Відділами особисто або обіжниками на підставі напрямних, поданих Головною Управою.

Як працюють Відділи і яка їхня настанова до нашої організації, яке почуття обов'язку виконувати директиви вищої інстанції, хай покажуть нищеподані дописи.

Марія Крамарчук,
пресова референтка Окружної Управи Північного Нью Йорку

46-ИЙ ВІДДІЛ ІМ. ОЛЕНИ ТЕЛІГИ, РОЧЕСТЕР, Н.Й.

(хроніка за 1980 рік.)

У звітному часі відбулося 6 ширших сходин та 3 засідання Управи.

Голова, Управа та членки Відділу брали участь у всіх засіданнях, які відбувалися на терені нашої громади.

3-го лютого 46-ий та 47-ий Відділи влаштували літературний вечір письменниці Віри Вовк, який відбувся на високому рівні.

9-го лютого наш Відділ був співпрацівником вечерниць "Червоної Калини". 46-ий Відділ займався дебютантками. Праця з нашою молоддю — це найважливіша справа.

28-го червня відбувся Інтернаціональний Фестиваль при музею. Цей фестиваль увінчався успіхом. 46-ий Відділ був нагороджений жюрі і дістав третє місце. Велике признання нашим членкам, які доклали так багато праці та зусиль, щоб репрезентувати український нарід перед американцями та іншими народами.

21-го вересня відбувся "День Союзянки", який був поділений на 3 частини.

1-ша частина — виставка ручних робіт союзянок, а саме: образи, писанки, кераміка, вишивки.

2-га частина — вшанування нашої Округи та їхніх голів. Вона складалася з промов, обіду, розвагової короткої програми.

3-тя частина — показ української вишивки в модерному стилі. Наші членки моделювали 40 суконок, блюзок, костюмів і т.п. Цей день був для нас піднесенням духа для дальшої праці.

15-го і 16-го листопада відбулася Міжокружна Конференція в Ютиці. Христина Венґльовська і Стефанія Павлович брали участь у тій Конференції. Інформативні доповіді складалися про Музей та збереження спадщини, а також працю суспільної опіки.

7-го грудня наш Відділ влаштував свят-вечірний стіл при музею, де багато інших національностей беруть участь. Як звичайно, ми були окружені зацікавленими глядачами, які захоплюються нашими традиціями.

Спеціяльна подяка господарським референткам П. Новосільській і М. Ґарбовській. Вони при кожній імпрезі були присутніми і при допомозі наших щедрих членок збагатили нашу касу.

Ми не тільки працюємо в гурті, але також багато наших членок поодиноко виконують поширення знання про українців між американцями.

46-ий Відділ, Рочестер, Н. Й. Міжнародній фестиваль. Зліва: Г. Малаховська, С. Павлович, О. Шевчин, А. Хомич, П. Новосільська

UNWLA Branch 46, Rochester, NY.

В квітні Ірена Лужецька виступила в телевізії з великоднім кошиком писанок.

В жовтні Надя Трач брала участь у панелі етнічних груп в "Емпаєр стейт каледж".

В грудні Тамара Ґуран і Таня Бабюк мали показ писання писанок для "Скаутс оф Америка".

В газеті банку, де працює Стефанія Павлович, було поміщено цікавий допис про її життя і українську громаду.

Стефанія Павлович,
голова

47-ИЙ ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, РОЧЕСТЕР, Н. Й.

(Хроніка за 1980 рік)

Відділ зорганізовано в лютому 1952 р. У Відділі є 94 членки, з того 26 членок-основниць. Кожного року на Загальних Зборах членки, які завершують 25 літ членства у Відділі, одержують срібну відзнаку СУА. Не зважаючи на старший вік більшості членства, Відділ є дуже активний, свідомий свого завдання далеко від рідних земель.

1980 рік не був інший як попередні, коли йде про активність і гідні відзначення почини нашого членства.

Січень: Загальні Збори — перевибрано голову Марію Крамарчук.

Лютий: Участь Відділу в Комітеті Вечерниць "Червона Калина".

Ширші Сходини, присвячені геройським постаттям Ольги Басараб і Олени Теліги.

Літературний вечір Віри Вовк для членок і ширшого громадянства. Вечір зорганізовано разом із 46-им Відділом.

Березень: Передсвяточна продаж печива (в квітну неділю). В суботу членки урядили т. зв. "толоку" і спільно пекли цілий день паски, торти, перекладанці й інше. Дохід із продажу печива — це одинока фінансова піддержка нашого відділу.

Квітень: Ширші Сходини в честь патронки Відділу Лесі

46-ий і 47-ий Відділи, Рочестер, відзначують 25-ліття Округи Північний Нью-Йорк

UNWLA Branches 46 and 47, celebrating the 25th anniversary of the Region of Northern New York — 1980.

Українки та її сестри Ізидори Борисової. Членки зложили на пам'ятник бл. п. І. Борисової 111.00 дол.

Напередодні Окружного З'їзду відбуто зустріч із представницею Головної Управи Марією Томоруґ та членами з участю 46-го Відділу.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.

Поїздка делеґаток і членок (разом 20 осіб) на Окружний З'їзд до Боффало, Н. Й. Головою перевибрано нашу членку Іванну Мартинець, і 5 членок зайняли пости в Окружній Управі Округи Північного Нью Йорку.

Травень: Свято Матері у світличці СУА, яка нараховує 24 дітей. Виховна референтка нашого Відділу Ірина Юрків і учитель Ігор Гошовський провадять світличкою.

Червень: Зустріч ґрадуантів середніх шкіл міста Рочестеру і околиці з громадянством та роздача дипломів градуантам Школи Українознавства ім. Тараса Шевченка.

Ширші Сходини з рефератом про Миколу Понеділка і його творчість у п'яту річницю його смерти.

Серпень: Влатовано виставку прикладного мистецтва під час фестивалю Церкви св. Йосафата, яка тривала 4 дні.

Вересень: Ширші Сходини присвячено Олесеві Бердникові.

Разом із 46-им Відділом відсвятковано 25-ліття Окружної Управи "Днем Союзянки", який складався з трьох частин:

1. Виставки ручних робіт членок обох Відділів (вишивки, кераміка, писанки, образотворче мистецтво і т. п.). На виставці уложено столи із виданнями СУА і Українського Музею в Нью Йорку та хронікою Окружної Управи і Відділів.

2. Обіду для 170 осіб членок і громадянства зі святочною програмою. У святочній програмі відзначено основницю і першу голову Окружної Управи Марію Крамарчук.

3. Марія Струтинська з Монтреалю, Канада, улаштувала показ примінення вишивки до модерного вбрання. Показано 27 суконок із поясненнями стилю і взору.

Жовтень: Ширші Сходини, на яких відчитано "Відкритий лист Марка Боєслава до української еміґрації".

Листопад: Ширші Сходини з показом косметичних виробів "Алое Вера" для "відмолодження".

5 членок нашого Відділу, репрезентуючи Окружну Управу і 47-ий Відділ, взяли участь у ювілейних святкуваннях 34-го Відділу в Коговзі, Н. Й. з нагоди їх 50-літньої праці для українського народу.

Грудень: "Толока" для печива і передсвяточна продаж печива.

Діти світлички в Рочестері вітають першу голову Окружної Управи, Північний Нью-Йорк

Children of the Pre-K Program greeting the first President of the Northern New York Regional Council.

На усіх Ширших Сходинах обговорювано організаційні справи.

В 1980 р. Відділ придбав 8 членів для Українського Музею Нью Йорку, разом 39 та став меценатом Українського Музею.

Суспільна опіка вислала 21 пачку до Бразілії і 4 до Польщі. Членки добровільно оподаткували себе місячними датками для допомоги двом садочкам у Німеччині та Бельґії і для опіки над двома "Бабусями", яким Відділ також оплачує передплати журналу "Наше життя".

При Відділі є "Гурток книголюбів" ім. Олени Залізняк (10 осіб) і Гурток Любителів народнього мистецтва (7 осіб), де членки вчаться виготовляти ляльки у народніх стилевих строях.

Відділ співпрацює з цілою громадою Рочестеру на базі безпартійности, та без різниці віросповідання, беручи участь у всіх громадських імпрезах.

Світличка 47-го Відділу Рочестер. Свячення великодніх кошичків

UNWLA Branch 47. Pre-K Program. Blessing of the Easter baskets.

Членки активно працюють в Об'єднаній Суспільній Опіці, яка опікується старшими віком людьми та в Комітеті Збереження Української Спадщини, який улаштовує виставки, збирає та реєструє експонати українського народнього мистецтва та знімки із життя нашого поселення. Ці акції очолюють членки нашого Відділу.

Всі фінансові зобов'язання до Централі СУА Відділ точно вплачує. Піддержує кожночасну фінансову акцію Централі (У зв'язку із Конвенцією зібрано до Конвенційної Книги привіти і оголошенне на суму 1085.00 дол.) Також Відділ виконує доручення поодиноких референтур Головної Управи СУА.

Наші членки розуміють вагу і значення організації, якою являється Союз Українок Америки.

Ірина Руснак,
пресова референтка

68-ИЙ ВІДДІЛ СУА, СИРАКЮЗИ, Н. Й,

(Хроніка за 1980 рік)

68-ий Відділ СУА в Сиракюзах під головуванням Ярослави Гудзяк, послідовно продовжує працю попередніх років.

На протязі 1980 року Відділ, щоб підсилити фінансовий фонд для зобов'язань перед Централею та Окружною Управою, влаштував продаж печива та пікнік.

В грудні відбувся авторський вечір Докії Гуменної, на якому членки й громадянство мали змогу познайомитися з авторкою та придбати її твори.

В ділянці Суспільної Опіки поодинокі членки спонзорують стипендистку в Бразілії і висилають пачки з уживаним одягом. Вони також відвідують хворих та допомагають в урядах в полагоджуванні справ старшим людям.

Відділ нараховує 15 членок. Ширші сходини відбуваються майже щомісяця, а засідання Управи, як вимагає цього потреба.

Загальні Збори намічено на 5-го травня, 1981 року.

Фалина Войтович,
пресова референтка

97-ИЙ ВІДДІЛ СУА, БОФФАЛО, Н. Й.

(Хроніка за 1980 рік)

Хроніка нашого Відділу за 1980 рік, за перші його місяці є вже поміщена в вересневому числі "Нашого життя", тому що вибори Нової Управи відбулися в нас (силою обставин) у місяці травні.

В **липні** наш Відділ був заступлений у відміченні "Тижня Поневолених Націй", а в серпні брав участь в "Українсько-Американському Дні".

В **жовтні** почалося в нас навчання у світличці, яка цього року нараховує 10 дітей. Вчителькою є Марія Пашковська.

В **листопаді** наш Відділ влаштував для ширшого громадянства "Авторський вечір" нашої письменниці Лесі Лисак-Тивонюк, збагативши його виставкою ручних робіт, виконаних членками нашого Відділу. Це була дуже успішна імпреза.

В **грудні** влаштовано "Андріївський вечір" з доповіддю про андріївські звичаї і вірування, виливанням воску й ворожінням. Робимо це для збереження традицій. Наш Відділ продовжує працю над ляльками в народніх одягах.

Олена Морозевич,
голова

Дарія Завадівська,
секретар

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

В першу річницю смерти мого мужа **бл. п. д-ра Михайла Стефанова** складаю 1.000.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку.

Марія Стефанів.

В пам'ять **бл. п. Мелліцент Смейка** складаю 100.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку.

Гелєн Шляффер

В пам'ять моїх Дорогих Батьків **бл. п. Антона і Марії Кунько** складаю 500.00 дол. на Український Музей.

Юлія Сквіртнянська.

В пам'ять нашої найдорожчої дочки і сестри **Христі Оленської** складає 100.00 дол. на Український Музей.

Родина.

В пам'ять **Ельзи Заяць** складаю 15.00 дол. на Український Музей.

Євгенія Тріска.

В пам'ять Батьків **Григорія і Євгенії** замордованих в СРСР, чоловіка **Теодора Гевка** і **тестя Степана Феленюка** політв'язнів перебуваючих у тюрмі в СРСР зложили на Український Музей 20.00 дол. **Леся Гевка**

і 10.00 дол. **Тарас і Катерина Кобрини.**

В десяту річницю відходу у вічність мого чоловіка складаю 100.00 дол. на Український Музей.

Текля Гусяк.

В пам'ять **бл. п. д-ра Богодара Бадана,** брата нашої членки Марії Даниш складають на Український Музей:

по 10.00 дол. — **Х. Навроцька, М. Савицька, М. Ржепецька, О. І. Щурова, Л. Артимишин, Д. Костів, Б. Ковалів, М. Тимочко, М. Карпевич.**

по 5.00 дол. — Л. **Раковська, І. Комар,** Н. **Білоус, І. Гошовська.**

Родині висловлюємо глибоке співчуття.

В пам'ять **бл. п. Стефана Копчака,** мужа нашої членки складає 50.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку.

91-ий Відділ СУА, Бетлєгем, Пенн.

Замість квітів на могилу дорогого шваґра **бл. п. Осипа Бойчука** складаю 20.00 дол. на Український Музей.

Ірина Скочдополь.

В пам'ять покійної дружини **бл. п. Анни Тимків** в першу річницю відходу у вічність складаю 50.00 дол. на Український Музей.

Микола Тимків.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Після короткої недуги померла в лічниці у Трою 9 червня 1981 р. **Анастасія з Базарів Вербицька** у 88 р. життя. Народилася у Настасові, пов. Тернопіль, у 1893 р. у селянській патріотичній родині. Обдарована гарним голосом і красою вже у школі часто виступала на сцені, співала в хорах, виступала в головних ролях у театральному гуртку, була активною членкою молодечого товариства "Січ". Виступала в цілій околиці, навіть у Тернополі, бо Настасів це було найбільше село в Тернопільщині. Вийшла заміж за Івана Вербицького, мала трьох синів: Анатоля, Михайла, що загинув під Бродами, й Олега. В 1948 р. переїхала в Америку, осіла у Вотерфорді, Н. Й., де працював її син, Анатоль. Належала до 34-го Відділу СУА в Коговзі, до хору, виступала в ролі матері в опереті "Запорожець за Дунаєм" у 1965-66 рр. Не опустила ні одної української імпрези, плекала народнє мистецтво залишила багато вишиваних речей, деякі передала до Українського Музею в Нью-Йорку. Була прикладною союзянкою, тому її смерть викликала загальний жаль. Під час панахиди 12.VI Уляна Омецінська прощала Покійну від 34 Відділу СУА, а також над могилою 13.VI та поклала грудку української землі, що її передала Зиновія Білас. Покійна залишила двох синів, дві невістки, троє внуків і правнучку в Україні. Вічна їй пам'ять!

Настасівські січовички в Тернополі 1914 р. Третя зліва Анастізія Базар.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ:

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Лідії Горбачевської-Носик,** довголітньої касирки Союзу Українок в Чорткові складаю 10.00 дол. на Український Музей, а п. Іванові і доні Ірусі наші молитви за душу Покійної і щирі співчуття від краян.

О. і Ю. Жевки.

В першу сумну і болючу річницю відходу у вічність моєї дорогої родички **бл. п. Лідії Рубчак** складаю 25.00 дол. на Український Музей.

Лідія Одежинська.

В пам'ять **бл. п. Адама Гординського** мужа організаційної референтки 28-го Відділу СУА в Ньюарку Марії Гординської зложили на Український Музей по 10.00 дол. — **Лідія Гладка, Люба Єднака, Ірина Кіндрачук, Ірина Небелюк і Ольга Мусаковська. Разом 50.00 дол.**

В пам'ять **бл. п. Євгенії Джиґало** з Гантеру складаю 10.00 дол. на Український Музей.

Зеновія Воробець.

В пам'ять **бл. п. Петри Паламарчук,** сестри голови 28-го Відділу СУА складаю 10.00 дол. на Український Музей.

Зеновія Воробець.

В пам'ять **бл. п. Адама Гординського** мужа Марії Гординської, організаційної референтки 28-го Відділу СУА складаю 10.00 дол. на Український Музей.

Зеновія Воробець.

В пам'ять сестри і шваґра **бл. п. Ольги і Володимира Заблікевичів** складаю 20.00 дол. на Український Музей.

Стефанія Кебуз.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Надії Кізюк** складаю 10.00 дол. на Український Музей.

Володимира Михайлів.

В пам'ять **бл. п. Катерини Пелешок**, почесної членки 1-го Відділу СУА складає 50.00 дол. на Український Музей.

Управа і членки 1-го Відділу.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Романа Мандрусяка** складають 50.00 дол. на Український Музей

Управа і членки 62-го Відділу.

Замість квітів на могилу **бл. п. Юрія Ганаса** складають 25.00 дол. на Український Музей

Управа і членки 107-го Відділу.

В пам'ять **бл. п. Мелліцент Смейка** складаю 50.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку.

Ґілліс Мак-Ґіль.

Замість квітів на могилу Дорогої і Незабутньої **бл. п. Євгенії Джиґало** зложили 30.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку

Антонина Возьна
Юліян і Марія Савчаки

УВАГА!

1. Текст "замість квітів", побажань з різних нагод тощо, з датком на Пресовий і Запасний Фонди журналу "Наше Життя", поміщується без додаткової оплати на Пресовий Фонд.

2. Текст "замість квітів", побажань з різних нагод тощо, із датком на ІНШІ ЦІЛІ, поміщується за оплатою на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя":

НІНА БУРИК.

КНИЖКИ.

У брата на полиці
Стоять рядком книжки,
Товсті, мов печериці,
Й тоненькі, мов листки.

Мені не можна брати
З полиці тих книжок, —
Не вмію я читати
Ще віршиків й казок.

Мамусю попрохаю:
"Буквар мені купи..."
А вивчусь — прочитаю
Всі братові книжки!

УЧІМОСЯ.

Давно вже літечко пройшло,
Доволі бігати, гуляти...
Садок снігами замело,
Тепер учімося читати,
Щоб нам не соромно було
Себе на люди показати.

ЮРІЙ ЯРМИШ

ЛІСОВІ БАЛАКУНИ

Якось насварилися птахи на відомих лісових балакунів:

— Хоч би хвилину помовчали! А то Сорока цілісінький білий день скрекоче — плітки переказує. Зозуля все перераховує — та часом і помиляється. Пугач вночі лякає, спати не дає. А Болотяний Бугай у річку дзьоба пустить та й гуде собі так, що аж на тому боці чути!..

Засоромились балакуни. Зібралися докупи, кажуть:

— І ми мовчати вміємо! Відтепер аж доки нас не покличете, ми — ані пари із дзьобів...

І коли сонечко за ліс покотилося, Сорока, Зозуля, Пугач всілися на високу сосну, а Болотяний Бугай поблизу на березі річки, в очереті, і замовкли.

Аж тут із нори під сосною вилізли руді лисенята та й почали гратися — борюкаються, один одного наздоганяють, ще й голос вчаться подавати — гавкають тоненько, повискують, мов щенята.

Пугач не втерпів, витріщив свої банькаті очі:

— Пугу! Пугу-у! Ану геть звідси, не заважайте нам мовчати!

Почувши це, Болотяний Бугай аж ревонув спересердя:

— І що ти за птах, Пугачу! Одразу порушив слово!

А Зозуля швидко перерахувала:

— Ку-ку! Ні, не один, це ви обидва розбалакалися. Ку-ку!

Тоді Сорока, що спостерігала за цим всім з вершечка сосни, аж заскрекотала у захваті:

— Лише мені одній вдалося промовчати!

"Світанок"

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів США - Нью Йорк, Н.Й. США.

МИКОЛА СИНГАЇВСЬКИЙ

ГУСЯЧІ ЛАПКИ

Прохололи ліси. Вода в озерах темніє. Небо по-осінньому синіє, аж сивіє.

З лугу, з поля осінню віє. В садах деінде поміж листя сховалися яблука — одне, друге. Ручай непомітно приносить свої води, до річки простує.

А на воді — кленове листя, червонясте, жовте, рожеве, а то й зовсім зелене. Куди йому плисти? І куди їх вітрець підганяє? Запитаєш — так не розкажуть. Зупиниш один, другий, а за ними — сотні, тисячі пливуть.

Пливуть, мов гусячі лапки, а самих гусей нема.

Не ґелґочуть, не хлюпочуться, не бавляться водою.

Літо минулось веселе, як маків цвіт. Кожною стеблинкою скупане в росах. Мережане ромен-зіллям. Не забарилось. Облетіло, наче пелюстки з гарячих маків. Пішло поза дібровами літо. До чебреців нахилялось — терпкими пахощами впивалось.

Та ще птахи взяли його на крила, щоб у дорозі не розлучатись. Щоб з теплим літом у рідний край повертатись.

Змовкла, стишилась гомінлива пісня літа. На луках у вибалках безгоміння вляглось, наче на сон збиралось.

Осінній ручай заспокоєний, прислухається сам до себе. Звідки гусей виглядати? Чи самому їх доганяти? Залишили гуси лапки свої, а самі, не сказавши ні слова, полетіли своїми стежками. Вітер завмер, припавши до землі. Ковзнув по воді, ліг при березі в соковитій темно-сизій траві.

Сонце пустило свої зблиски на воду. Жмуток проміння зацвів на воді оранжевим цвітом. Всіма барвами заграв, затріпотів ручай. Повертайтеся, гуси. Не забувайте своїх лапок. Вам ще по землі ходити. Гусенят за собою водити.

В синій ручай видивляється сад,
гусоньки-гуси, вертайтесь назад.
Листя, мов лапки, плинуть щораз,
ми не забули, гулі, про вас.
Тільки на мить засмутився ручай,
осінь барвиста мережить наш край.
Листя, мов лапки, плинуть щораз,
ви ж не забудьте, гулі, про нас.

(Збірка "Босоногий дощ")

Рис. Ельмира Ґеруляк

ЧЕРЕВИКИ ПОСВАРИЛИСЯ

Івасик уже сам взувається і навіть шнурівки зав'язує.

Але сьогодні черевики якісь чудні. Не хочуть слухатися. В них зовсім не можна бігати. Тягнуть ноги в різні боки. І один на одного не дивляться.

"Мабуть, вночі посварилися", — вирішив Івасик і потупав до мами.

— Мамо, мої черевики посварилися!

— Посварилися, — погодилася мама і порадила синові перевзутися.

"Світанок".

ЗАМІСТЬ КВІТІВ:

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Данила Завертайла**, мужа Парані Завертайло, яка є членом Контрольної Комісії Окружної Управи, складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Окружна Управа СУА, Чікаго

Вшановуючи пам'ять нашої довголітньої та незабутньої почесної голови **бл.п. Катерини Пелешок**, складаємо 50.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Членки 1-го Відділу СУА

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Вєсі,** дочки нашої членки, Лесі Бобяк, складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" а Родині висловлюємо щирі співчуття

Членки 1-го Відділу СУА

Як нев'янучий вінок на свіжу могилу **бл.п. Лесі Кусяки,** довголітної та працьовитої членки Союзу Українок, складаємо 50.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" і 52.00 дол. на Український Музей а Родині пересилаємо щирі співчуття

33-ий Відділ СУА ім. Л. Українки
Парма, Огайо

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Марії Дзюблик,** бувшої членки Союзу Українок складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" а Родині пересилаємо щирі співчуття

33-ий Відділ СУА ім. Л. Українки
Парма, Огайо

Замість квітів на могилу **бл.п. Миколи Наливайка,** чоловіка нашої членки Павлини Наливайко, складаємо пожертву 25.00 дол. на Фонд Допомоги Українським Політичним В'язням та їхнім Родинам

Членки 44-го Відділу СУА

Замість квітів на могилу бувшої членки нашого Відділу і дорогої приятельки **бл.п. Марії Дзюблик,** складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" а Вш. Родині висловлюємо співчуття

54-ий Відділ СУА
Вільмінґтон, Дел.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Івана Питвана,** мужа нашої членки Люсі, складаємо 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

86-ий Відділ СУА
Ньюарк, Н.Дж.

Замість квітів на свіжу могилу моєї покійної сестри **бл. п. Романи Юзичинської** складаю 50.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" та 50.00 дол. на Український Музей.

Оксана Клюфас

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Лесі Лисак Тивонюк** складаємо 30.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Надія і Степан Костики

В пам'ять покійної **Катерини Пелешок** складаємо, через 1-ий Відділ СУА, 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Дмитро і Марія Горбаї

Для вшанування пам'яти нашого незабутнього мужа, батька і дідуся **бл. п. о. протоєрея Ярослава Сірка** в другу болючу річницю його смерти складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Дарія Сірко з Родиною

В першу болючу річницю відходу у вічність нашого найдорожчого незабутнього мужа і тата **бл. п. Миколи Кізими** складаю 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Анна Кізима з Родиною

Замість квітів на могилу ревної членки СУА в Клівленді **св. п. Лесі Кусяки** складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Родині Покійниці висловлюємо наші найглибші співчуття"

Стефа і Роман Цегельські
зі синами

Замість квітів на могилу **св. п. мґр. Стефи Жуковської** складаємо 10.00 дол. на Стипендійний Фонд СУА

І. Б. Боярські

Вшановуючи пам'ять незабутнього нашого Тата, Тестя і Дідуся, **сл. п. Івана Дороти,** кол. дир. П.С.К. у Жовкві, складаємо 10.00 дол. на Українську Студіюючу Молодь у Бразілії.

Єлисавета і д-р Богдан Казимири
з дітьми

Замість квітів на могилу бл. п. **д-ра Володимира Савчака** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Ярослава Лісовець

Замість квітів на могилу бл. п. **Олі Дівнич,** сестри моєї товаришки Наталії Стефанів складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Ярослава Лісовець

Замість квітів на свіжу могилу дорогої товаришки із шкільної лавки **бл. п. Лесі Кусяки,** складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Горем прибитому мужеві та родині складаємо щирі співчуття

Наталка і Василь Думи

"OUR LIFE" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined — by Ukrainian Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., N. Y., N. Y. 10003

Subscription in the United States of America $13.00, half year $7.00, single copy $1.30.

COUNTRIES OTHER THAN U. S. (with the exception of South America) may send the subscription in their currency, which will equal the amount of 13.00 American dollars.

ПЕРЕДПЛАТА В США: річна ... 13.00 дол. піврічна 7.00 дол. Поодиноке число 1.30 дол.

КРАЇНИ ПОЗА МЕЖАМИ США (за вийнятком Південної Америки) можуть вплачувати у своїй валюті, в сумі яка дорівнює вартості 13.00 американських долярів.

Printed in U. S. A. by Computoprint Corporation, 335 Clifton Ave., Clifton, N. J., 07011
©Copyright 1981 Ukrainian Women's League of America, Inc.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.

Від Редакції

Редакція не приймає матеріялів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити неввічливих і образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 — 1 і по полудні від 3 — 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533-4646. Адреса: 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Вшановуючи пам'ять **бл. п. інж. Богдана Рака** складаємо на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 20.00 дол.

Михайло Головей
Петро і Орися Саляк

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Антоніни Лопатинської** складаємо **на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол.**

Орися і Петро Саляк

Замість квітів на свіжу могилу Дорогої Доньки і Сестрінки **бл. п. Лесі Кусяки** складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Олександра Мачалаба
Зеновія Ярош

В пам'ять дорогої **Лесі Лисак Тивонюк** складаю 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Марія Рихвіцька

В пам'ять моєї дорогої приятельки **бл.п. Надії з Мохнацьких Кізюк** і замість квітів на Її могилу пересилаю 10.00 дол. на Музей **СУА** в Нью-Йорку і 5.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

Володимира Михайлів

НОВА УКРАЇНСЬКА ПЛАТІВКА

"СВЯТО РІЗДВА"

збірник українських колядок та щедрівок

Замовлення слати на адресу:

YEVSHAN RECORDS
3207 BEAUBIER EST.
MONTREAL, QUE. H1Y-1H6

Ціна з пересилкою 8.95 дол. — чеком або "money order"

U.S. POSTAL SERVICE
STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION
(Required by 39 U.S.C. 3685)

1. TITLE OF PUBLICATION	A. PUBLICATION NO.	2. DATE OF FILING
OUR LIFE	414-660	10/8/81
3. FREQUENCY OF ISSUE	**A. NO. OF ISSUES PUBLISHED ANNUALLY**	**B. ANNUAL SUBSCRIPTION PRICE**
monthly exc. July & Aug. combined	11	$ 13.00

4. COMPLETE MAILING ADDRESS OF KNOWN OFFICE OF PUBLICATION *(Street, City, County, State and ZIP Code) (Not printers)*
108 Second Ave., N.Y/ 10003

5. COMPLETE MAILING ADDRESS OF THE HEADQUARTERS OR GENERAL BUSINESS OFFICES OF THE PUBLISHERS *(Not printers)*
UKRAINIAN NATIONAL WOMENS LEAGUE OF AMERICA, Inc. 108 2nd Ave. N.Y., N.Y. ~~10003~~ 10003

6. FULL NAMES AND COMPLETE MAILING ADDRESS OF PUBLISHER, EDITOR, AND MANAGING EDITOR *(This item MUST NOT be blank)*

PUBLISHER *(Name and Complete Mailing Address)*
UKRAINIAN NATIONAL WOMEN,S LEAGUE OF AMERICA INC., 108 2nd Ave. N.Y., N.Y. 10003

EDITOR *(Name and Complete Mailing Address)*
Ulana Liubovych - 108 Second Ave. N.Y., N.Y. 10003

MANAGING EDITOR *(Name and Complete Mailing Address)*
Marta Danyluk - 108 Second Ave. N.Y., N.Y. 10003

7. OWNER *(If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding 1 percent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a partnership or other unincorporated firm, its name and address, as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a nonprofit organization, its name and address must be stated.) (Item must be completed)*

FULL NAME	COMPLETE MAILING ADDRESS
Ukrainian National Women's League of America, Inc. non-profit organization	108 2nd Ave., N.Y., N.Y. 10003

8. KNOWN BONDHOLDERS, MORTGAGEES, AND OTHER SECURITY HOLDERS OWNING OR HOLDING 1 PERCENT OR MORE OF TOTAL AMOUNT OF BONDS, MORTGAGES OR OTHER SECURITIES *(If there are none, so state)*

FULL NAME	COMPLETE MAILING ADDRESS

9. FOR COMPLETION BY NONPROFIT ORGANIZATIONS AUTHORIZED TO MAIL AT SPECIAL RATES *(Section 411.3, DMM only)*
The purpose, function, and nonprofit status of this organization and the exempt status for Federal income tax purposes *(Check one)*

☒ (1) HAS NOT CHANGED DURING PRECEDING 12 MONTHS ☐ (2) HAS CHANGED DURING PRECEDING 12 MONTHS *(If changed, publisher must submit explanation of change with this statement.)*

10. EXTENT AND NATURE OF CIRCULATION	AVERAGE NO. COPIES EACH ISSUE DURING PRECEDING 12 MONTHS	ACTUAL NO. COPIES OF SINGLE ISSUE PUBLISHED NEAREST TO FILING DATE
A. TOTAL NO. COPIES *(Net Press Run)*	4600	4600
B. PAID CIRCULATION 1. SALES THROUGH DEALERS AND CARRIERS, STREET VENDORS AND COUNTER SALES	50	50
2. MAIL SUBSCRIPTION	4167	4167
C. TOTAL PAID CIRCULATION *(Sum of 10B1 and 10B2)*	4217	4217
D. FREE DISTRIBUTION BY MAIL, CARRIER OR OTHER MEANS SAMPLES, COMPLIMENTARY, AND OTHER FREE COPIES	150	150
E. TOTAL DISTRIBUTION *(Sum of C and D)*	4367	4367
F. COPIES NOT DISTRIBUTED 1. OFFICE USE, LEFT OVER, UNACCOUNTED, SPOILED AFTER PRINTING	233	233
2. RETURN FROM NEWS AGENTS	none	none
G. TOTAL *(Sum of E, F1 and 2 - should equal net press run shown in A)*	4600	4600

11. I certify that the statements made by me above are correct and complete

SIGNATURE AND TITLE OF EDITOR, PUBLISHER, BUSINESS MANAGER, OR OWNER
Marta Danyluk - office manager

PS Form 3526 (Page 1) June 1980 *(See instruction on reverse)*

"Second-Class Postage Paid at New York, N.Y. and at additional mailling offices" Return to "Our Life" Magazine. (USPS 414-660)
108 Second Ave. New York, N. Y. 10003
RETURN POSTAGE GUARANTEED

Взір до вишивання проєкту Ірини (Орисі) Сеник, виконаний під час перебування в Мордовських таборах. Рисувала Ольга Трачук. Вишивати нитками Д.М.Ц. червона ч. 321.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів США - Ню Йорк, Н.Й. США.